

Yrittävä LAKEUS

6 • 2016

Maakunnalliset vuoden yrittäjät 2016

Suomen Lämpöpuu Oy ja Lankava Oy

ETELÄ-POHJANMAA

www.etelapohjanmaanyrittajat.fi

INFOSSA:

- Verotuksen muutokset 2017 – mitä yrittäjän tulisi tietää?
- Yhdenvertaisuuslaki muuttuu vuoden 2017 alusta

Yrittävä Lakeus 6•2016

– sisällysluettelo

NEUVONTA- PALVELUT

Sivu 24

JÄSENEDET

Sivu 26

YRITTÄJÄINFO

Sivu 34

Uudet jäsenet	7
Vuoden Yrittäjät 2016 paikallisyhdistyksittäin	8
Itsenäisyyden juhla	10
Hyvin saunonut suomalainen puu on luksustuote maailmalla	14
Lankavassa vaalitaan Lyylin jättämää perintöä	16
Yrityskummin neuvot perustuvat kokemukseen	19
Grow Up 2016	20
Mitä kuuluu vuoden 2014 Grow Up-voittajalle nyt?	21
Paikallisyhdistystoiminta	22
Positiivisia uutisia	28
SeAMK toimii	30
SEDU toimii	32

Yrittävä Lakeus – mediatiedot 2017

Yrittävä Lakeus on Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät ry:n jäsentiedote

Ilmestymis- ja aineistopäivät 2016

Nro	aineisto	ilmestyy
1/17	12.1.	8.2.
2/17	9.3.	5.4.
3/17	10.5.	7.6.
4/17	17.8.	13.9.
5/17	19.10..	15.11.
6/17	22.11.	15.12.

Ilmoitushinnat ja koot

1/1 takakansi	1000,-
1/1 sisäsivu	900,-
1/2 sisäsivu (184 x 132 mm)	500,-
1/4 sisäsivu (90 x 132 mm)	350,-
1/16 sisäsivu (90 x 30 mm)	100,-

Tekniset tiedot

Puhtaaksileikattu koko: A4
A4 = 210 x 297 mm. Koko sivun
ilmoituksessa oltava lisäksi 3 mm
ylimeno joka reunalla.
Värikkisyys: nelivärinen

Painosmäärä ja jakelu

Painosmäärä 6 600 kpl
Jakelu: 21 kunnan alueelle Etelä-
Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla
- jäsenyrittäjät (n. 6 300 kpl)
- kaupungin-/kunnanjohtajat
- kuntien elinkeinotoimi
- kansanedustajat
- muut yhteisöt ja järjestöt

Päätoimittaja

Minna Sillanpää, p. 050 66592
minna.sillanpaa@yrittajat.fi

Ilmoitukset

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät
Alvar Aallon katu 3, 60100 Seinäjoki
p. 0207 866 361
terhi.wrangell-katajisto@yrittajat.fi

Taitto

Mainostoimisto Jukka Kaminen
Koulukatu 12, 2 krs, 60100 Seinäjoki
p. 0207 866 361
mika.hakala@mainoskaminen.net

Painopaikka

Oy Fram Ab, www.fram.fi

Toimisto

Alvar Aallon katu 3
60100 Seinäjoki
puh (06) 420 5000
fax (06) 420 5001

Kotisivu

www.etelapohjanmaanryrittajat.fi

Facebook

www.facebook.com/epyrittajat

Sähköpostiosoitteet

minna.sillanpaa@yrittajat.fi
sari.koskela@yrittajat.fi
eeva-liisa.vainio@yrittajat.fi
carita.pankala@yrittajat.fi
tommi.ylimaki@yrittajat.fi
terhi.wrangell-katajisto@yrittajat.fi
vesa.tiensuu@yrittajat.fi

Elinvoimasta ponnistaen

Viime viikkojen talousuutiset ovat kertoneet viestejä siitä, että taantuma olisi vihdoinkin taitettu. Samaan aikaan meillä on tietoa, että nuorten innostus yrittäjyyteen on 20-kertaistunut kymmenen vuoden aikana.

Suomessa valmistaudutaan vaaleihin. Kuntavaalit ovat ensi keväällä, 9.pvä huhtikuuta. Vaaliohjelmia laaditaan ja ehdokkaita asetetaan tällä hetkellä läpi maan.

Yrittäjäläikeellä on paljon puolustettavaa. Viime vaaleissa yrittäjät menestyivät hyvin. Koko maassa joka viides valtuutettu oli yrittäjä ja meidän alueella joka neljäs. Määränä tämä tarkoittaa alueellamme 164 yrittäjävaltuutettua. Nyt haemme kuntavaaleista samanlaista menestystä. Mitä enemmän yrittäjiä ja yrittäjämönteisiä henkilöitä saamme päättäjiksi valtuustoihin, sitä parempi, koska jatkossa uusi kunta on ennen muuta elinvoimakunta. Yrittäjä jos joku tietää, miten kaupungin ja kunnan asioita pitää hoitaa niin, että siellä on yrityksen hyvä toimia, työllistää ja tuoda työpaikkojen kautta verotuloja. Ilman työpaikkoja ja verotuloja jokainen kunta kuihtuu.

Jokaiselle yrittäjälle on merkitystä, kuinka oma kunta ymmärtää yrittäjien tarpeet; kuinka saan rakennusluvan, voin osallistua kunnan hankintoihin, salliiko kaava laajennusinvestointini, onko minulle tontteja tarjolla, hoituvatko lupasiani jouhevasti jne.

Rohkaisen ja kannustan yrittäjiä ehdolle. Tarvitsemme yrittäjiä ja yrittäjämönteisiä ehdokkaita yli puoluerajojen. Vain olemalla mukana päätöksenteossa, voi vaikuttaa. Työ oman kunnan hyväksi on arvokasta työtä. Menestyvässä kunnassa myös oman yrityksen on parempi menestyä.

Pidimme muutamia viikkoja sitten alueellisen elinkeinoseminaarin. Oli ilahduttavaa huomata, että tilaisuuteen osallistui moni kunnan päättäjä yhdessä paikallisen yrittäjäyhdistyksen edustajan kanssa. Näin se pitääkin toimia. Asioita mietitään yhdessä.

Yrittäjyydellä menestykseen

Laaja joukko alueemme toimijoita lähti mukaan yrittäjyyden merkitystä myönteisesti ko-rostavaan haastekampanjaan tälle vuodelle. Kampanjalla haastettiin puhaltamaan yhteen hiileen kohti parempaa yrittäjyyden tulevaisuutta ja nostamaan yrittäjyys toiminnan keskiöön. Tavoitteena oli saada myös valtakunnallinen media huomioimaan yrittäjyyttämme. Olemme koostaneet yhteenvedon vuoden tapahtumista tähän tiedotteeseen. Haluan kiittää kaikkia mukana olleita toimijoita, teimme yhdessä hienon vuoden.

Minna Sillanpää
toimitusjohtaja
minna.sillanpaa@yrittajat.fi
puh. 050 66592

Pääkirjoitus

**Toivotamme
jäsenyrittäjillemme
ja sidosryhmille
hyvää joulua
ja onnellista
uutta vuotta!**

Jäsenyrittäjämme Oletko ehdolla kuntavaaleissa?

Vuoden 2017 Yrittävän Lakeuden ensimmäisen numeron teemana on Kuntavaalit.

Jäsentiedotteemme tavoittaa **6 000** yrityksen lisäksi sidosryhmiä.

HYÖDYNÄ ILMOITUSETU!

Tarjoamme ¼ sivun (90 x 132 mm) ilmoitustilaa jäsenyrittäjäehdokkaillemme hintaan 100 € (normaali hinta 350 €, alv 0 %).

Ilmoitustilan voit varata heti, mutta viimeistään 9.1. Valmiit aineistot toimitetaan viimeistään 16.1.

Lisätietoja:

tiedottaja Terhi Wrangell-Katajisto
puh. 050 582 5771
tai terhi.wrangell-katajisto@yrittajat.fi

Yrittäjä!

Viisi hyvää syytä
lähteä ehdolle
kuntavaaleissa

Kunnan rooli luodaan nyt
uudelleen

Kuntien luottamuselimissä
tarvitaan näkemyksiä

KUNTAVALIT 2017

Yrittäjähenkeä kuntiin.

Kuntien on huomioitava
pk-yritykset hankinnoissa

Yrittäjän kannalta kunnassa
tehdään merkittäviä
päätöksiä monella tasolla

Kunnan asioihin
on helpompi vaikuttaa
sisältäpäin kuin ulkoa

Kiinnostuitko?

www.yrittajat.fi/kuntavaalit
Katso askeleet ehdokkaaksi

Yrittäjyyden yhteisö kantaa

Vuosi on täyttymässä Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien puheenjohtajana. Vuoteen mahtuu monenlaisia tapahtumia ja kohtaamisia. Monen yrittäjän kanssa olen saanut jakaa onnenhetket, kun kohdalle on osunut huomionosoitus, kiitos yrittäjyydestä ja sen eteen tehdystä työstä.

Tiiviisti toimivassa yrittäjäjärjestössä syntyy tärkeitä ihmissuhteita ja verkostoja. Ne kantavat meitä niin hyvinä kuin vähemmän hyvinä hetkinäkin. On kunnia saada olla osa tätä tiivistä yrittäjyyden yhteisöä.

On aika tehdä pientä arviota vuoden kulusta. Edunvalvonnallisesta näkökulmasta voisin nostaa esille yrittäjätulovähennyksen, jonka koen olevan osin aluejärjestömme Yksinyrittäjien-ryhmän liikkeelle laittamaa. Yrittäjävähennys on tulossa voimaan ensi vuoden alusta. Viiden prosentin yrittäjätulovähennys merkitsee käytännössä noin kahden prosentin kevennystä yrittäjien verotukseen. Tämän asian ajaminen on ollut meille ennen kaikkea oikeudenmukaisuus asia.

Vuonna 2014 voimaantullut yhteisöveroalennus 24,5 prosentista 20 prosenttiin koski vain osakeyhtiöitä. Yrittäjävähennys koskettaa toiminimiä, avoimia yhtiöitä ja kommandiittiyhtiöitä. Noin puolet pk-yrityksistä on muita kuin osakeyhtiöitä. Yrittäjävähennys kohdentuu erityisesti pienimpiin yrityksiin, jotka ovat toimineet tähän asti usein vailla minkäänlaista kannustinta verrattuna palkkatyöhön.

Toisena edunvalvonnallisena asiana nostaisin maksuperusteisen arvonlisäverotuksen toteutumisen. Maksuperusteinen arvonlisäverotus tulee myös helpottamaan monen pienemmän alle puolen miljoonan liikevaihdon yrityksen arjen toimintaa ja vaikuttaa myönteisesti niiden kassavirtaan. Nämä edellä mainitut uudistukset tukevat erinomaisesti nimenomaan pienyrittäjyyttä.

Vuodessa on ehtinyt tapahtua todella paljon. Vähäiseksi ei ole jäänyt meidän osallistuminen niin sote- kuin maakuntauudistuksenkin osalta. Uudistusten valmistelu etenee monissa työryhmissä ja olemme järjestönä hyvin mukana.

Työ jatkuu, mutta nyt on aika hetken rauhoittumisen ja hiljentymisen Joulun viettoon ja ajan antaminen myös läheisimmille. Toivotan kaikille Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2017.

Anne Niemi
puheenjohtaja
anne.niemi@jarviseudunperuna.fi
puh. 0400 661 635

ONKO YRITYKSESI LIIKETOIMINTA- VAARASSA, JOS SAIRASTUT?

**Onko perheesi toimentulo taattu
jos onnettomuus yllättää?**

Yrittäjälle tapaturmat, sairastumiset ja työkyvyttömyys tuovat mukanaan tulonmenetyksiä ja uhkaavat sekä liiketoiminnan jatkuvuutta että perheen toimeentuloa. Silti harva tietää tarkkaan, millaiseen turvaan on oikeutettu, jos oma tilanne äkkiä muuttuu.

Ota nyt yhteys omaan yhteyshenkilöösi tai soita yritysasiakkaiden numeroon 06 534 2100.

Toimistojen yhteystiedot:
lahitapiola.fi/etela-pohjanmaa

UUDET JÄSENET 14.10.-22.11.2016

Alahärmän Yrittäjät

Econo Business Oy
Hiushoitola Pirtsakka

Alajärven Yrittäjät

Jamin Palvelut Oy
Tytti Hannulabacka Tmi/ Annabella
Heidi's Style Oy

Alavuden Yrittäjät

Rakennusinsinööri-toimisto Esa Järvinen

Evijärven Yrittäjät

Järviseudun Tilitoimisto Ky
Piano- ja Flyygelikorjaamo O. Hautamäki Ky

Ilmajoen Yrittäjät

Tuomo Yli-Hannuksela Tmi
VJ-Trading Oy
Ilmajoen Pikaruoka Oy
Kehon Viisaus tmi
TS Laatupalvelu
TJK-Power Oy
BotniaWater Installation Oy
Konekaari Oy

Jalasjärven Yrittäjät

Tmi Juhani Hietaoja
JJ. Maansiirto Oy
Etelä-Pohjanmaan Saneeraustekniikka oy
Osmo Vainionpää Oy
Nevanreunan Maito

Karijoen Yrittäjät

jmp kaukolämpö asennus
AT Inox Oy
Teemu Paasivirta

Kauhajoen Yrittäjät

Valkoinen Puu Oy
Suupohjan Kaivupalvelu Oy

Kauhavan Yrittäjät

Noora Ruuskanen
ATM-Tech Oy
Fysio Saarimaa
Hevospalvelu Kuutti

Kristiinan Yrittäjät

Hopp Invest Oy

Kurikan Yrittäjät

IKARI STEEL Oy
Kone Veikot Oy
Tmi Meerin Verhoomo
Rakennuspalvelu Janne Lehto

Laihian Yrittäjät

PTL Puuhakas Oy
TilanneTaito

Lapuan Yrittäjät

Lvi-Kurunsaari Oy
Emberin Ruoka
Sparky Arts Oy
Suokon Lokapalvelu Avoin Yhtiö

Peräseinäjoen Yrittäjät

Botnia-Saneeraus
T:mi Mika Manni

Seinäjoen Yrittäjät

Kukaan ei ole Nolla! /Tmi Kati Särmö
PRETTY POODLE
Nurmon Hieronta ja Hyvinvointi
Kippikuljetus L & L Oy
Aamiaismajoitus Tapanila
JIK-pelit
SPV Salibandy Oy
SeiMedi Oy
MR-Logistiikka
Kunnon, Koti- ja Konttori Apu
S Media/ Neuvonta Rauhala Oy
Seulakeus Oy
PRR Finland Ky
Fysiolakeus Oy

Teuvan Yrittäjät

Tmi Suvina
JTJ - Solar Oy

Töysän Yrittäjät

Tuurin valutuote Oy
Taksipalvelu Pykälämäki Ky

Ylihärmän Yrittäjät

Puu- ja rakennustyö Hannu Jussila

Ylistaron Yrittäjät

Mia Luoma Tmi

Ähtärin Yrittäjät

NUOHOUS JA IV-PUHDISTUS PETRI SUOPELTO
M-Market Ähtäri Oy/ Pito- ja lounastupa Punahilkka
Aarreranta Oy
Kukka Eevis

Vuoden Yrittäjät 2016 paikallisyhdistyksittäin

Alahärmä	AH Autopalvelu Oy
Alajärvi	Al-Men Oy
Alavus	Alavuden Betoni Oy
Evijärvi	Ateno Oy
Ilmajoki	Maansiirto veljekset Rinta Oy Ilkan Optiikka
Isojoki	AP:n sorkkahoito
Isokyrö	Mäki-Reini Oy
Jalasjärvi	Oy West Mills Ab Ltd Hoitopolku Raija Kauppila
Jurva	Jurvan Asuste
Karjoki	Fox Dance
Kaskinen	Retex Ab
Kauhajoki	Autokorjaamo Petri Huhtaviita Leo-Matti Ojala Oy Länsi-Suomen Verkkopalvelut Oy
Kauhava	Kauhavan Kultatähti Oy
Kortesjärvi	Hautalan Pelti Oy
Kristiinanseutu	Aavamo Valokuvaamo-Fotografia Oy Ab
Kuortane	Konehuolto Palvelu Lampi Oy
Kurikka	Relicomp Oy P. Keski-Jyrä Ky
Laihia	Rakennussuunnittelu H. Lapiolahti Ky
Lappajärvi	NM- Wipes Oy
Lapua	Peuralan Konepaja Oy MA-Tech Oy
Lehtimäki	Letec Motors Oy
Peräseinäjoki	Maatilan hoito ja palvelu Janne Kujala
Seinäjoki	Kangaskeskus Ky Pirjon Pakari Oy
Soini	Koiviston Kukka ja Hautaustoimisto
Teuva	Harjun Turve Oy
Töysä	Mikko Raiski Oy
Vimpeli	Plastec Finland Oy
Ylihärmä	Härmän CNC-Koneistus Oy
Ylistaro	Panttilan Paja Pohdon Kauppapuutarha
Ähtäri	Jari Ruha Oy

Lämpimät onnittelumme!

Nordea

Ei enää pankkitunnusten yliviivaamista – lataa tunnuslukusovellus

Tunnuslukusovellus on avaimesi kaikkiin Nordean palveluihin. Tunnuslukusovelluksella hoidat pankkiasioiden lisäksi kätevästi myös verkko-ostokset tai asioit esimerkiksi viranomaispalveluissa.

Lataa Nordea Tunnusluvut -sovellus mobiililaitteesi sovelluskaupasta jo tänään.

Lue lisää nordea.fi/tunnuslukusovellus

SEINÄJOKI, KESKUSTORI 4, 0200 2121 (PVM/MPM), [NORDEA.FI](https://nordea.fi)

Nordea Pankki Suomi Oyj

Juhlatunnelma k Itsenäi

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien neljästoista Itsenäisyyden juhla kokosi jälleen yrittäjät yhteen nauttimaan juhlovasta tunnelmasta. Juhlan avannut Etelä-Pohjanmaan yrittäjien puheenjohtaja Anne Niemi toivottikin juhlaa juhlimaan itsenäistä Suomea – Tänä iltana meillä kaikilla on lupa olla ylpeitä kotimaastamme, yrittäjyydestämme ja aikaansaannostamme. Kehutaan ja kannustetaan. Suomi on paras maa, Niemi avasi juhlan.

Juhlapuheen pitänyt Suomen Yrittäjien puheenjohtaja Jyrki Mäkynen palasi puheessaan myös Suomen Itsenäistymisen hetkiin. - Joulukuun 6. päivä on meille suomalaisille edelleen hyvin mer-

kityksellinen päivä. Uskon, että moni teistä jakaa tämän mielipiteen kanssani. Isänmaan itsenäisyys on iso arvo, edelleen lähes kaiken muun ylittävä. Me yrittäjät arvostamme tätä hienoa isänmaattamme todella paljon ja haluamme olla sen edelleen kehittämisessä vahvasti mukana. Siksi meidän järjestömmme tehtävänä on toimia vastuullisesti, rakentavana ja ratkaisuhakuisena yhteistyötahona maan päättäjien ja muiden yhteiskunnassa vaikuttavien tahojen kanssa. Me toimimme arvojen mukaisesti rohkeasti, luotettavasti ja uudistaen. Me emme pelkää arvostelua, jota uudistajat aina saavat osakseen, koska kysymys on

Korkealla syyden juhlassa

Suomen suunnasta. Meidän ratkaisumme kestävät arvostelun ja kriittisen arvioinnin, koska me emme koskaan halua hyvää lisää vain itsellemme, vaan mahdollisuuden tuottaa hyvää kauttamme kaikille suomalaisille. Yrittäjien etu on aina myös Suomen ja suomalaisten etu.

Nuorisokuoro Lauluflikkojen musisointi Mervi Laakson johdolla toi juhlaan tunnelmaa. Moninkertaisten Suomen mestareiden, maajoukkuetaso-karijokelaisten tanssijaserkusten Veera Korpi-sen, Johannes ja Jaakko Saariston menestyneiden tanssijoiden ryhmä teki yleisöön vaikutuksen itse suunnittelemallaan koreografialla ja kosket-

tavalla esityksellään Veljeys & Rakkaus.

Juhlassa palkittiin kaksi yritystä maakunnallisel-la yrittäjäpalkinnolla. Tänä vuonna palkitut yri-tykset olivat Suomen Lämpöpuu Oy Teuvalta ja Lankava Oy Kauhavalta.

Maakunnallinen vuoden yrittäjä -palkinnon kri-terit: Maakunnallinen yrittäjäpalkinto on yrittä-jälle tai yritykselle myönnettävä tunnustus yrittä-misestä ja yrittäjyyden hyväksi tehdystä työstä. Palkinnon myöntämisellä korostetaan yksityisen yrittäjän ja hänen yritystoimintansa merkitystä toimintaympäristössään toiminnan laajuuteen katsomatta.

ONGELMA? ELISA YRITYSGURU RATKAISEE SEN SAMAN TIEN.

**SORRY,
ONLY IN
FINLAND**

Apua teknisiin
ongelmiin
0600 900 200
(2,19 €/min + pvm/mpm)

LUE LISÄÄ OSOITTEESTA ELISA.FI/YRITYSGURU

Elisa Yritysgurulta saat nopean avun, kun arki tökkii: teknistä tukea, neuvontaa ja asennusapua puhelimessa ja paikan päällä.

elisa

Elisan myymälä Seinäjoki,
Kauppakatu 5 (Epstori)
Jusa Harju 050 500 8948,
email: ext-jusa.harju@elisa.fi

Yrittäjät
ETELÄ-POHJANMAA

*Hyvää joulua
ja turvallista
uutta vuotta!*

Suomen Yrittäjien kumppanina tarjoamme sinulle laajan etukokonaisuuden myös ensi vuonna.

Fennia on jo viidettä vuotta peräkkäin yritysasiakkaiden eniten suosittelu vakuutusyhtiö (EPSI Rating 2016). Työeläkevakuutuksissa kumppanimme on Elo, Suomen suosituin työeläkevakuuttaja.

Testaa sinäkin palvelumme ja ota yhteyttä.

Soita, p. 010 503 8818 ma—pe klo 8—17. Tutustu myös www.fennia.fi/suomenyrittajat.

Vuoden 2016 Maakunnallinen Yrittäjä Suomen Lämpöpuu Oy

Hyvin saunonut on luksus

suomalainen puu tuote maailmalla

Suomi on ykkösmaa lämpöpuun valmistuksessa ja Suomen Lämpöpuu ensimmäisten joukossa oli jo 90-luvulla kehittämässä puun lämpökäsittelyprosessia teollisessa muodossa. Nyt Teuvan Kauppilankylässä töitä tehdään kolmessa vuorossa.

Teuvan aikuiskoulutuskeskus TEAK:issa kehiteltiin ideaa siitä, miten suomalaisesta hitaasti kasvaneesta kuusesta ja männystä parhaiten saadaan poistettua kosteus, pihka ja ravinteet. Paistoprosessissa solu romahtaa, eikä se enää voi ottaa kosteutta itseensä.

– Uunistamme tulevassa puussa solurakennne on sama kuin kelopuussa. Paistamalla puuta saamme aikaan yhdessä päivässä sen, mitä luonto tekee 300 vuodessa, juuri paisto-osaaminen on meidän ydinosaamistamme, toimitusjohtaja Juha Palonen kertoo.

Teuvalle puuta tulee Isojoen lisäksi paistoon Kalajoelta, Jyväskylästä ja Porista kuivattuna sahatavarana.

– Yhteistyökumppanimme ovat keskikokoisia, yksityisiä toimijoita. Koska olemme itsekkin sellainen, tiedämme, että joustavuus on tärkeä osa toimintakulttuuria, Palonen kertoo.

Suomen Lämpöpuu erottautuu kilpailijoista sillä, että jatkojalostus on viety pitkälle.

– Höylällä meillä on toista tuhatta erilaista profiilia vakioprofiilien lisäksi. Meidän tuotteemme menevät perinteiseen rakentamiseen, ulkoverhouksiin ja terasseille.

Markkinat ulkomailla

Palonen tuli mukaan yrityksen toimintaan ja toimitusjohtajaksi vuonna 2007 ja pisti uuden vaihteen Suomen Lämpöpuun busineksiin.

– Kokemus kansainvälisestä liiketoiminnasta liiketoiminnan kehittämistä madalsivat kynnystä lähteä hoitamaan vientiä heti alkumetreiltä, hän sanoo.

Tuotannosta 90 % lähtee ulkomaille, vientimaista tärkeimmät ovat Belgia, Hollanti, Iso-Britannia ja Iran.

– Tarkoituksella haemme vientiä maista, joissa lämpöpuun hyöty tulee parhaimmin esiin. Kosteassa meri-ilmastossa ei tule vuodessa yhtään hetkeä, jolloin lahoaminen pysähtyisi, Palonen sanoo.

Myös ulkomailla Suomen Lämpöpuu toimii yhteistyössä itsensä kokoisten toimijoiden kanssa. Yritys ei tee kauppaa ketjujen kanssa.

– Toimiessamme pitkäjänteisesti yksityisten tukkurien kanssa, mietimme yhdessä mihin suuntaan tuotetta kehitetään, jotta sitä saadaan myytyä.

Puuta arvostaen

Ympäristöystävällisyys ja luonnollisuus ovat yritykselle tärkeitä arvoja. Lämpökäsitelty puu on luonnonmukainen tuote, jonka valmistuksessa käytetään ainoastaan vesihöyryä ja korkeaa lämpötilaa ei lainkaan kemikaaleja.

Palonen kiittää henkilökuntaa.

– Olemme onnistuneet saamaan sitoutunutta henkilökuntaa, joka hoitaa tätä niin kuin omaa yritystään. Ja juuri siitä syystä olemme halunneet pitää henkilökunnasta kiinni haastavillakin hetkillä.

Kehittelyssä on uusia tuotteita, joiden uskotaan lisäävän asiakkaiden tyytyväisyyttä tuotteeseen ja tuomaan lisäarvoa sekä yritykselle että asiakkaalle.

– Tavoitteenamme on kuunnella asiakkaan toiveita ja tarpeita omat tavoitteemme huomioon ottaen, siinä meidän menestyksemme salaisuus, Palonen päättää.

Vuoden 2016 Maakunnallinen Yrittäjä Lankava Oy

Lankavassa vaalitaan Lyylin jättämää perintöä

Lyyli Karppisen muotokuva kassakoneen taustalla muistuttaa yrityksen pitkstä historiasta. Lyyli perusti Kauhavan Kangas-Aitan vuonna 1925 ja työllisti parhaimmillaan satoja alueen naisia kudontatöillä osa-aikaisesti. Nyt Lyylin jättämää käsityöperinnettä vaalii kolmas Karppisen sukupolvi. Aktiivisesti mukana toiminnassa ovat Jyri ja Kirsti Karppinen, mutta isot tapahtumat työllistävät sukua laajemminkin.

Yritys muutti nimen Lankavaksi Kauhavan Kangas-Aitasta muutama vuosi sitten.

– Emme ole myyneet kankaita enää aikoihin ja nimi johti monia asiakkaita meille niitä kyselemään. Sen sijaan kudontaan tarkoitetuista langoista ja matonkuteista tulee edelleen suurin osa liikevaihdosta, toimitusjohtaja Kirsti Karppinen kertoo.

Painettu hinnasto on ylivertainen käyttöliittymä käsityöihmisille

Lankavan Hinnasto on ammattilaisille korvaamaton työkalu, siitä löytyy kaikki myytävät langat värinumeroineen.

– Asiaan vihkiytymättömien näkökulmasta se saattaa vaikuttaa vanhanaikaiseltakin, mutta olemme todenneet, että se on yksi meidän valttimme kilpailussa, ostoista ja prosesseista huolehtiva Jyri Karppinen kertoo.

Muutoksessa pitää olla mukana ja pärjätäkseen mielellään ensimmäisten joukossa luomassa uutta.

– Käsityökansa kaipaa joka vuosi jotain uutta ja tuulien haistelu ja ideointi ovat osa työtä. Me panostamme erityisesti ilmaisiin ohjeisiin, joista sivuitamme on vapaasti ladattavissa jo yli kuusisataa. Viisi designeria suunnittelee uusia malleja jatkuvasti. Lankojen markkinoinnissa ja myynnissä mallit ovat korvaamaton lisä, Karppiset kertovat.

Merkittävä askel yrityksen historiassa oli vuonna 2007 toteutettu liike-toimintakauppa, josta tuli toimintaan

boostia ja uusia tuotteita. - Sen jälkeen meillä on ollut monta hyvää vuotta.

Verkkokauppa avasi markkinat maailmalle

Lankavan nettisivut ovat toimineet jo yli kaksikymmentä vuotta ja verkkokauppakin kymmenen vuotta, myös Ruotsissa toimii oma verkkokauppa.

– Verkkokaupassa asiakkaalle on tärkeää, että valikoima on kattava, tuotekuvaukset ovat riittävän laajat ja asioiminen kaupassa on sujuvaa. Toimitusten nopeudesta olemmekin saaneet asiakkailta paljonkin kiitosta, Kirsti Karppinen kertoo.

Lankavan verkkokaupasta tuotteita lähtee päivittäin Ruotsiin, vähän harvemmin Japaniin, Saksaan, Sveitsiin, Kanadaan ja Ukrainaan.

– Viennin osuus liikevaihdosta on viitosen prosenttia, Jyri Karppinen kertoo.

Lankavan suurimpia asiakkaita ovat tukkurit ja jälleenmyyjät.

– Lankakauppoja löytyy vielä pienistäkin kaupungeista. Kyllä kilpailuakin on ja se pitää vireänä. Me tosin teemme monen kilpailijan kanssa myös yhteistyötä, Jyri kertoo.

Heinäkuussa kaupalla on hulinaa

Kivijalkamyymälässä heinäkuu on vilkas.

– Kaikki muuttui PowerParkin myötä. Ennen heinäkuu oli hiljaisin kuukausi, mutta nyt meillä ovi käy heinäkuus-

sa niin, että se on kivijalkamyymälän paras myyntikuukausi, Kirsti sanoo.

Karppiset antavat kiitosta henkilökunnalleen.

– Työllistämme kolmetoista henkilöä ja meidän henkilökunta on asiantuntevaa ja sitoutunutta. Yrityksenä me panostamme trendien luomiseen. Toiminnan kulmakiviä ovat laaja oma-leimainen ja mielenkiintoinen tuotelaikoima. Me haluamme olla alan edelläkävijä, Jyri Karppinen kertoo.

Käsityössä on juurevuutta ja twistiä

Karppiset uskovat, että kangaspuut louskuvat ja puikot heiluvat jatkossakin ja tuotteilla riittää kysyntää.

– Uskomme, että kierrätysteema tulee vielä nykyisestä vahvistumaan.

Joulun viettoon rauhoitutaan samaan tahtiin asiakkaiden kanssa. Puikin apulaiset ovat kutoneet ja neuloneet itsensä väsyksiin ja meilläkin on aika hetken hengähtää.

Yrittäjillä riittää vielä virtaa ja ideoita, mutta he toivovat, että suvun neljäs sukupolvi ottaa Lyylin jättämän käsityöperinnön vaalimisen hoidettavakseen.

Kattavat mobiilipalvelut

SUJUVAAN YRITYSARKEEN

Anvian yrityksille suunnattu palvelutarjonta on laajentunut Elisan mobiilipalveluihin. Liittymien ja laitteiden ohella tuotevalikoimasta löytyvät myös mobiilivaihteet.

ELISA BOXI PREMIUM 4G ON YRITTÄJÄN OMA MOBIILILIITTYMÄ

- puhetta 5000 min/kk, viestejä 100 kpl/kk, pilvitallennustilaa 1000 Gt
- 4G, 50 Mbit/s
- ei datakattoa

**24⁹⁵
kk**

alv. 0%

Tästä ja monesta muusta vaihtoehdosta saat lisätietoja yritysmyyinnistämme.

OTA YHTEYTTÄ!

anvia.fi/yrityksille
0393 933 933 tai ota yhteyttä omaan yhteyspäällikköösi

YHDESSÄ ENTISTÄ PAREMPIA

Yrityskummin neuvot perustuvat kokemukseen

Yrityskummin toiminta perustuu luottamukseen. Yrityskummi on yrittäjän keskustelukumppani ja sparraaja ideoiden kehittämisessä ja niiden viemiseksi eteenpäin. Lisäksi verkostoituminen ja erilaisten ratkaisuvaihtoehtojen läpikäyminen ovat osa yrityskummin työkalupakkia.

Maanlaajuiseen yrityskummiverkostoon kuuluu yli tuhat yrityselämää tuntevaa ammattilaista, Etelä-Pohjanmaalla yrityskummeja on viisikymmentä. Yrityskummitoiminta on maksutonta ja siitä on karsittu pois byrokratia ja turhat muodollisuudet.

Etelä-Pohjanmaalla yhteistyötä yrittäjäjärjestön kanssa on tehty vuodesta 2013, mutta marraskuussa yhteistyö virallistettiin sopimuksella. Suomen Yrityskummit ry:n aluekummi Lasse Anttila on tyytyväinen sopimukseen.

Yrityskummit ovat tärkeä keino, jolla yrittäjä voi täydentää liikkeenjohdon osaamistaan. Yrityskummit tuntevat yleensä hyvin oman alueensa yrityskentän ja erityistarpeet. Se edesauttaa yrityslähtöisten ja räätälöityjen ratkaisujen toteuttamisen, jotka voivat auttaa yrityksiä uudelle kasvu-uralle.

– Yrityskummin apu on aina erilaisen kummitettavan tarpeesta riippuen. Toisinaan yhteistyötä tehdään intensiivisesti useamman kuukauden ajan ja toisinaan kevyemmin, Lasse

Anttila toteaa.

Yrityskummitoiminnan alekoordinaattorin Sari Koskelan mukaan kummitettavalle pyritään löytämään aina yksi tai kaksi sopivaa kummi riippuen siitä, minkälainen apu yrittäjälle on tarpeen.

Jalasjärveläinen Vesa Leppämäki löysi tietoa yrityskummitoiminnasta netistä ja täytti hakemuksen kummitettavaksi.

– Kaipasin apua erityisesti markkinointiin liittyvissä kysymyksissä ja nii-

tä olen kyllä kummiltani Lasse Anttilalta kiittävästi saanutkin, Leppämäki kertoo.

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien toimitusjohtaja Minna Sillanpää uskoo tutkimustuloksiin, jotka osoittavat, että yritykset, jotka pyytävät apua ulkopuolisilta asiantuntijoilta kehittyvät ja kasvavat muita nopeammin.

– Toivomme, että hyvät kokemukset yrityskummitoiminnasta rohkaisevat yhä useampaa yrittäjää ottamaan yhteyttä.

Kiinnostaako yrityskummius?

- Olet yrittäjänä kannuksesi hankkinut tai sinulla on muu pitkä kokemus tai asiantuntemus liike-elämän parissa toimimisesta
- Tunnet käytännössä yritystoimintaan liittyvät muutostilanteet, ja osaat ennakoida siihen liittyviä riskejä ja arvioimaan mahdollisuuksia ja haasteita.
- Olet luottamuksen arvoinen ja tulet luontevasti erilaisten ihmisten kanssa toimeen.

Jos kiinnostuit edistämään kehittyvää yritystoimintaa yrityskummina, voit täyttää liittymislomakkeen ja alueyhteyshenkilö ottaa sinuun yhteyttä.

Haluaisitko itsellesi yrityskummin?

- Täytä liittymislomake netissä.
- Kuvaa mentorointitarpeesi niin tarkasti kuin mahdollista, jotta sinulle löydetään mahdollisimman sopiva yrityskummi.
- Lue ja hyväksy yrityskummitoiminnan periaatteet.

Lomake on luottamuksellinen, tiedot lähetetään alueyhteyshenkilölle, eikä niitä luovuteta ulkopuolisille.

Lisätietoja:

Aluekoordinaattori Sari Koskela
p. 050 5939 739
www.yrityskummit.fi

Grow Up 2016

Grow Up -kasvuyrityskilpailu järjestetään tänä vuonna jo neljättä kertaa. Kilpailuun ilmoittautui kaikkiaan 28 yritystä. Tänä vuonna raati valitsi finaaliin yrityksiä, joiden se toivoo saavan valinnasta vipuvoimaa ja motivaatiota kehittää liiketoimintaansa vieläkin kovemmalle tasolle.

Grow Up -kilpailun voittaja 2016

Veistämö M. Kortesniemi Ky, Iso-joki. Yrityksellä on kaksi tuoteryhmää: Rikka-jätekatos-tuotteet erityisesti kiinteistöyhtiöille (rikkakatos.com) sekä puurakenteiset Ryhti-hallit (ryhtihalli.com). Yritys valmistaa, myy ja asentaa molempien tuotepereiden tuotteita.

Tuomariston perustelut: Tuomariston mukaan yrityksen markkinasegmentti on hyvin valittu ja toimintaa on kehitetty asiakkaiden tarpeiden mukaan. Veistämö M. Kortesniemen yritystoiminta on perinteistä osaamista uudella tavalla paketoituna. Suhteet keskeisiin asiakasryhmiin on hoidettu hyvin. Lisäksi tuomaristo näki, että tuotteissa myös kehittämis- ja räätälöintimahdollisuuksia. Yrityksessä lähdetään rohkeasti hakemaan kasvua uuden sukupolven ottaessa vastuuta liiketoiminnan kehittämisestä.

Kunniamaininta

Mika Lilja Versta, Seinäjoki. Yrityksen tuote on lyömäsoitininnovaatio Loota Percussion. Se on akustiseen musiikkiin erinomaisesti soveltuva rumpusetti. Loota on suunniteltu siten, että koko setti mahtuu yhteen kuljetuslaukkuun ja sitä on helppo kuljettaa.

Tuomariston perustelut: Mika Lilja vakuutti tuomarit innovatiivisella tuotteellaan, jonka valmistus helppo skaalata osaavien alihankkijoiden avulla. Yrittäjä tuntee asiakkaat ja heidän tarpeensa. Tuotteistaminen ja brändäys sekä kohderyhmät mietitty hyvin. Hyvä valmius nopeaankin kansainvälistymiseen. Uusi innovatiivinen tuote, jolla monta potentiaalista asiakasryhmää. Oikeiden kumppaneiden avulla yrityksellä mahdollisuus nopeaan kasvuun.

Kunniamaininta

Nyqs Oy, Ilmajoki. Yrityksen palvelutuote on yksityisten turvallisuuspalveluiden kehittäminen.

Tuomariston perustelut: Yrityksen toiminnan perusta on rakennettu järkevällä ja pitkäjänteisellä työllä. Tuomariston mukaan yritys on uudistava toimija perinteisellä toimialalla, joka on kasvanut yritysostojen kautta. Lisäksi yrityksen toiminnassa on yhdistetty tekniikka ja palveluliiketoiminta. Tuomaristo uskoo, että Nyqs Oy tulee menestymään alallaan ja jatkamaan kasvuaan.

Erityiskunniamaininta

Matkailukeskus Hunurinjärvi Oy ei ollut finalistia, heille myönnettiin erityiskunniamaininta poikkeuksellisen vahvasta yrittäjähengestä ja omistautumisesta yrityksen toiminnan ja palveluiden kehittämiseen. Yritys ja varsinkin yrittäjä ovat esimerkillisesti panostaneet laatuun ja onnistuneen asiakaskokemuksen tuottamiseen. Kalevi Hanhimäki on rakentanut korkean tason kokous- ja konferenssipalveluita aikana, joilloin Suomessa ei ole ollut liike-elämässä parhaat ajat. Valintaraati halusi huomioda pitkäjänteistä yrittäjää ja samalla kiittää häntä sitoutumisesta ensiluokkaiseen tarjontaan.

Mitä kuuluu vuoden 2014 Grow Up-voittajalle nyt?

Kaksi vuotta sitten voittajaksi valitun Haituva Innovationsin silloinen tuote, pelaajia aktiiviseen liikkumiseen kannustanut Run ei lähtenyt odotettuun lehtoon eikä sillä sitten valloitettukaan maailmaa. Mutta mitä kuuluu yritykselle nyt?

Haituva Innovationsin luova johtaja Mikko Joensuu kertoo tapahtumia kahden kuluneen vuoden ajalta.

– Ideasta tykkäsivät kaikki, mutta rahoittajat eivät lämmenneet tuotteelle riittävästi. Ehkä meillä ei tuolloin ollut riittävän vahvaa tiimiä taustalla, että olisimme saaneet rahoittajat vakuuttuneiksi. Pokemon Gon suosio todistaa, että ideamme oli ajankohtainen. Idea uudesta tuotteesta syntyi melko pian perinteisesti saunan lauteilla ja nyt yrityksen tuote on johtamisen työkaluksi suunniteltu InnoDuel. Se on pelillinen sovellus, jolla voidaan osallistaa henkilökunta ja asiakkaat oman johtamistyön tueksi. Innoduel perustuu joukkoälyn käyttämiseen, jossa käyttäjä äänestää ideoiden välillä, ja halutessaan lisää omia ideoita muiden äänestettäväksi. Ideat tulevat käyttäjän arvioitavaksi pareittain, ja lopulta Innoduel rankkaa parivertailujen perusteella selkeän top10 -prioriteettilistan parhaista ideoista.

– Yleensä meidän asiakkaat käyttävät Innoduelia palvelumuotoiluun ja strategiatyön avuksi tai konsultit osallistamiseen apuvälineeksi. Hedelmällisintä koko sovelluksessa on se, että järjestelmällisesti parhaaksi äänestetyt ideat eivät ole johtajien vaan henkilökunnan tai asiakkaiden tuottamia, Mikko Joensuu kertoo.

Meidän tavoitteenamme on yksinkertaisesti taklata kyselytutkimukset pois markkinoilta, vastaavia tuotteita ei ole kaupallisesti olemassa Suomessa eikä maailmalla, Joensuu selventää.

Joensuu kannustaa yrityksiä ottamaan Tekesin tarjoamasta 5000 euron innovaatioasetelista hyödyn irti.

– Meilläkin on jo parikymmentä asiakasta, jotka hyödyntävät kehitystyössään Innovaatioaseteliä.

TEKES Innovaatioaseteli

Keskustele ensin valitun palveluntarjoajan kanssa siitä, minkälainen palvelukokonaisuus vastaa parhaiten yrityksen tarpeita, jotta hakemukseen tulee kerralla kaikki tarpeelliset asiat. Innovaatioaseteli on voimassa 6 kk myöntämispäivästä. TEKES on määritellyt innovaatioasetelin käyttökohteet:

- tuote- ja palvelustrategian kehittämiseen liittyvät palvelut kokeilut sekä ketterä tuote-

Tekesin innovaatioaseteli on avustus pk- ja mikroyrityksille, jolla tuetaan uuden liiketoiminnan syntymistä innovaatiotoiminnalla eli toimenpiteillä, joilla yritys kehittää tuotteitaan, palvelujaan tai prosessejaan. Avustus on suurimmillaan 5000 euroa + alv.

ja palvelukehitys

- innovaatioprojektien valmistelu
- innovaatiotoimintaan liittyvät mittaus- ja testauspalvelut
- innovaatiotoimintaan liittyvät soveltuvuustutkimukset ja asiantuntijalausunnot
- tutkimustulosten arviointiin ja hyödyntämiseen liittyvät palvelut

Minusta tulee toimitusjohtaja.

Yrityspörssi yhdistää yrityksen myyjän ja ostajan.

Miksi et ostaisi jo olemassa olevaa yritystä tai myisi omaasi?
Ostajana saat valmiin asiakaskannan, tunnettuuden ja toimintakonseptin.
Yrityksen myyjänä löydät ostajat ja ostoja välittävät tahot yhteisestä palvelusta. Kauppapaikka verkossa yhdistää yrityksen myyjän ja ostajan.

www.yritysporssi.fi

Yrityspörssi

TALENTTI VERKOSTO

Talenttiverkostosta löydät yrityksesi
isompiin tai pienempiin tehtäviin sopivan työntekijän tai
harjoittelijan suoraan korkeakoulun penkiltä.

[Rekisteröidy palveluun ja löydä oma talenttisi.]

www.talenttiverkosto.fi

 Yrittäjät
Yrittäjyyden puolesta.

Asiantuntijat neuvovat Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien jäseniä puhelimesta maksutta.

Ota yhteyttä suoraan alueellisiin asiantuntijoihimme tai soita Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien toimistoon p. 06 420 5000 tai Suomen Yrittäjien neuvontapalveluun 09 229 222, joista sinut ohjataan tarvittaessa oikealle asiantuntijalle.

Mikäli maksuton puhelinneuvonta johtaa toimeksiantoon, sopivat jäsenyrittäjä ja asiantuntija toimeksiannon ehdot veloitusehtoineen itsenäisesti.

Lakiasianneuvonta

Varatuomari Karri Koskenkorva
Legistum

- p. 020 742 4482 tai 040 528 1185
- kansainvälinen kauppa
- kiinteistöoikeus
- vahingonkorvausoikeus
- vero-oikeus
- oikeudenkäynnit ja riidanratkaisu
- sopimusoikeus
- yhtiöoikeus ja yritysjärjestelyt
- työoikeus

Varatuomari Ilkka Ruokola
Asianajotoimisto Kattelus, Ruokola & Mukkala Oy

- p. (06) 429 7002 tai 050 523 7833
- osakeyhtiölaki
- kiinteistöasiat
- oikeudenkäynnit ja riidanratkaisut
- sopimusoikeus
- konkurssi- ja yrityssaneeraus

Varatuomari, OTK, KTM Jouni Sivunen
KPMG Oy Ab

- p. 040 714 5595
- rakennejärjestelyt
- yrityskaupat
- osakassopimukset
- yhtiöoikeus
- sopimusoikeus

Mikko Pihlajamäki, OTL, VT, MBA
Business Law Finland Oy

- p. 040 680 8888
- sopimusoikeus
- kansainvälinen kauppa
- yrityskaupat

Tommi Niemi, OTM, YTM
Business Law Finland Oy

- p. 040 663 4444
- julkiset hankinnat
- hallinto-oikeus
- eurooppaoikeus

Varatuomari Johanna Uusitalo, KPMG Oy Ab

- p. 044 3645 800
- työoikeus
- yt-menettely

Asianajaja Christian Holmsten

- ma klo 13.00-16.00 p. 312 6511
- pe klo 10.00-14.00 p. 224 3512

Lakimies Nikolai Juferev

- päivittäin p. 0207 424 481
- kielet: suomi, eesti, venäjä ja englanti
- kansainvälinen kauppa
- sopimukset
- yritysjärjestelyt
- Baltian maiden ja Venäjän lainsäädäntö

Veroneuvonta

Sakari Joensuu, ATT Yrityspalvelut Oy

- p. 0500 368 021
- yritysten ja yrittäjien verotus

- perintö- ja lahjaverotus
- sukupolvenvaihdokset

Tuula Viita-aho, pankkilakimies Lappajärven Osuuspankki

- p. 040 5161 615
- yritysten ja yrittäjien verotus

- perintö- ja lahjaverotus

Suomen Yrityskummit ry:n Etelä-Pohjanmaan yhteyskummit

Lasse Anttila, aluekummi

- p. 0400 866 549
- lasse.anttila@alavus.fi

Sari Koskela, aluekoordinaattori

- p. 050 593 9739
- sari.koskela@yrittajat.fi

Suomen Yrittäjien neuvontapalvelujen aukioloaika pitenee tammikuussa.

Uusi aukioloaika on arkisin 8-20.

Neuvontapalvelut on saanut uuden puhelinnumeron 1.12. alkaen.

Neuvontapalvelut saavat uuden oman puhelinnumeron 09 229 222.

Laskutus- ja jäsenpalvelun uusi puhelinnumero on 09 229 223.

Omistajanvaihdosneuvonta

- **Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät, Sari Koskela**, p. 050 593 9739, sari.koskela@yrittajat.fi
- **ATT Yrityspalvelut Oy**, Sakari Joensuu, p. 0500 368021, sakari.joensuu@att-yrityspalvelu.fi
- **Ekonomitoimisto Lahti Oy**, Pentti Lahti, p. 0400 666 159, pentti.lahti@ekonomitoimisto.fi
- **Hautamäki Training**, Jari Hautamäki p. 040-149 5157, info@hautamakitraining.fi
- **Ilmajoen Yrityspalvelu Oy**, Kaisa Ala-Korpela 050 448 5399 kaisa.ala-korpela@kate-laskenta.fi
- **KMV-Kehitys Oy**, Juhani Viitala, p. 0400 664 665, juhani.viitala@kmv-kehitys.fi
- **KPMG Oy Seinäjoki**, Mikko Sillanpää, p. 040 500 6629, mikko.sillanpaa@kpmg.fi
- **MAT-RA**, Matti Kuvaja, p. 0400 264 867, matti.kuvaja@netikka.fi
- **PwC**, Kari Rantala, p. 050 383 5466, kari.rantala@fi.pwc.com
- **Reivox Palvelut**, Reijo Laitila, p. 0400 564 104, reijo.laitila@yrityslaskenta.fi
- **Tilitoimisto Luokkamäki**, Esa-Pekka Luokkamäki, p. 040 700 2021, tilitoimisto.luokkamaki@netikka.fi
- **Yrityspalvelu Ylinen Oy**, Keijo Ylinen, p. 0400 666 106, keijo.ylinen@ypylinen.fi

Markkinointi ja myynti

- Mikko Isoniemi**
Myynninmaailma Oy
- p. 040 746 5188
 - Verkkosivut ja verkkokauppa
 - Internet-markkinointi
- Markkinoinnin kehittäminen
 - Myynnin johtaminen ja kehittäminen

Rahoitus

- Sirpa Riihimäki**
Finnvera Oy
- p. 029 460 2356
 - aloittavien yritysten rahoitus
 - investointien ja käyttöpääoman rahoitus

Tietojärjestelmien sekä talouden ja raportoinnin kehittäminen

- Tapio Palttala**
Emineo Oy
- p. 050 594 3091
 - tietojärjestelmien kehittäminen
 - tarjouskilpailun läpivienti
- käyttöönottoprojektin toteutus
 - hyötykäytön kehittäminen
 - käytettävyyden parantaminen

Kansainvälistyminen

- Osmo Kallonen**,
Finnvera Oy
- p. 029 460 2354
 - vientiyritysten investointien ja käyttöpääoman rahoitus
- kansainvälistymisen rahoitus
 - vientitilauksen rahoitus

Tuotteiden ja palveluiden kehittäminen

- Liikkeenjohtajan konsultti Erkki Petäjä**
Solutum Oy
- p. 0400 664 237
 - tuotteistaminen
 - strategia-työskentely
 - hallitustyöskentely

Perintä

- Perintäkäsittelijä Tytti Pajukangas**
Laihian Laki Oy
- p. (06) 477 0808
 - perintäasioihin liittyvä neuvonta

Markkinointi ja myynti

- Marko Luoma**
XPORT
- p. 044 969 0051
 - uudet markkinat
 - tiedon hankkiminen, markkinaselvitykset
- jakelukanavat, kumppanit
 - kansainväliset messut

Julkiset hankinnat

- Pekka Kallunki**
toimitusjohtaja
Kiertoa Oy
- maanantaisin klo 9-12
 - p. 050 5401 609

Tietorikollisuus

- Jari Latvala**
Opsec Oy
- p. 040 833 5593
 - Rikoksen tunnistaminen, toiminta ja vaihtoehdot rikosepäilytilanteessa, ennaltaehkäisy ja rikoksen paljastaminen riippumattomasti ja luottamuksellisesti

Viexpo • www.viexpo.fi
• Päivystämme Seinäjoella, varaa aika p. 050 364 7450.

Energiankäyttö

- Thermopolis Oy**
- p. 06 4331 290
 - energiankäyttöön liittyvien perusasioiden kartoittaminen
 - energiatehokkuus, taloudellisuus ja ympäristöystävällisyys

Patentti- ja muut tuotesuojapalvelut

- Håkan Niemi**
- p. 020 137 0671
 - patentit, tavaramerkit ja mallirekisteröinnit
 - suojausstrategia
 - yksinoikeuksien loukkaus

Yritysten kehittämispalvelut

- Kari Välimäki**
Kehittämispäällikkö
ELY-keskus
- p. 029 5027 642

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien jäsenedut 2016

Jäsenenä Sinulla on mahdollisuus alentaa merkittävästi kuluja hyödyntämällä valtakunnallisia ja alueellisia jäsenetuja. Keskiarvo on satojen eurojen hyöty. Tarkemmat tiedot löydät www.yrittajat.fi tai www.etelapohjanmaanyrittajat.fi -sivuilta. Yrittäjien oma maksuton yrityshakupalvelu löytyy osoitteesta: www.yrittajat.fi/yrityshaku

Jäsenetuasioissa palvelemme Sinua numerossa (06) 420 5000 tai (09) 229 221.

- **Aamiaisetu**

- **Anvia-etu**

- **Hyvinvointi-kartoitusetu**

- **Ilmoitus- ja yritysmmediapalveluetu**

- **Junaetu**

- **Majoitusetu**

- **Omaturvaetu**

- **Perintäetu**

- **PKY-LAATU-etu**

- **Provinssietu**

- **Sähkön ryhmä-hankintaetu**

- **Tangomarkkinaetu**

- **Tietojärjestelmien kartoitusetu**

- **Viestintäetu**

- **Yrityksen kehittämispalveluetu**

Lue jäseneduista tarkemin netistä:
www.epy.fi/jasenedut

Yrittäjyys- ja johtamisosaaamista valmennukset starttaavat

Kauhajoella 12.1.2017

**Yritysjohtamisen
erikoisammattitutkinto**

Seinäjoella 19.1.2017

Yrittäjän ammattitutkinto

Seinäjoella 16.2.2017

**Yritysjohtamisen
erikoisammattitutkinto**

Seinäjoella 24.3.2017

Johtamisen erikoisammattitutkinto

- !** Rakennetaan sinulle henkilökohtainen opin-
topolku tutkinnon suorittamiseksi työssäsi!

Kysy lisää aikuisopiskelusta Sannalta,

hae mukaan: Soita p. 010 8414 067

sanna.moller-aaltonen@syo.fi

Kokoamme tähän Positiivisia uutisia -palstalle jäsenyritystemme myönteisiä yritys uutisia.

Kerro meille rohkeasti yritystäsi koskeva myönteinen tapahtuma tai uutinen nettisivuillamme!

Olemme sitä mieltä, että hyvät uutiset ruokkivat hyviä uutisia!

Reija Kaskimäki valittiin vuoden kiinteistönvälittäjäksi

Suomen Kiinteistönvälittäjäliitto valitsi 70-vuotisjuhlissaa Vuoden Kiinteistönvälittäjäksi Reija Kaskimäen Ähtäristä. SKVL on valinnut Vuoden Välittäjän vuodesta 1987 lähtien

Reijan valintaan vaikuttivat mm. aktiivinen osallistuminen alan järjestötoimintaan. Lisäksi hän on huolehtinut osaamisensa ylläpitämisestä suorittamalla alan tutkintoja ja käynyt vuosittain ajankohtaiskoulutuksissa. Reija Kaskimäki on tunnettu toiminnastaan kiinteistönvälitysalan puolesta.

– Pyrin toimillani parantamaan kiinteistönvälityksen arvostusta. Pienellä paikkakunnalla kiinteistönvälitys henkilöityy voimakkaasti ja omasta maineesta on pidettävä erityistä huolta, Reija kertoo. Hän sai kiitosta myös aktiivisuudestaan ja sitoutumisestaan alan kehittämiseen, erityisesti sähköisten palvelujen kehittäminen ajan käytön tehostamiseen.

– Toiveena on, että kiinteistönvälitysohjelmaan saadaan integroitua niin hyvät sähköiset lomakkeet, ettei tietoja tarvitse enää syöttää kahteen kertaan vaan asiakkaan luona voidaan täyttää ja allekirjoittaa sopimukset sähköisesti.

Reija Kaskimäki korostaa laatua välitystyössä ja hänen yritys Asuntokamari LKV Oy onkin Suomen Kiinteistönvälittäjien Laatuyritys.

Kuva Eeva-Liisa Kulju / Viiskunta

Valokeidas Oy 20 vuotta

Jarmo Kaupin Laihialla toimiva yritys on nimensä mukaan valonlähteiden, myymälän kohdevalaisimien ja paristojen markkinointiin erikoistunut yritys. Vakiintunut asiakaskunta tukkuasiakkaiden lisäksi koostuu paljolti kunnista ja sairaaloista, seurakunnista ja kiinteistöhuollon sekä teollisuuden alan yrityksistä ja hotelleista ympäri maan. Maahantuonti kuuluu myös osana yrityksen toimintaan.

Kaupin mukaan alalla suurin mullistus on tapahtunut led-valaisimien myötä.

– Ledit ovat valonlähteinä hehkulamppuun verrattuna pienikokoisia, kestäviä ja pitkäikäisiä. Yrittäjä luottaa asiakassuhteen ylläpitämisessä vielä perinteiseen kohtaamiseen kasvokkain.

– Sen verran olen viime vuosina ajankäyttöä järkeistänyt, että tavaratoimituksissa käytän jo pääosin kuljetusliikkeiden palveluita.

Osaava opettaja vietti päivän yrittäjän matkassa

Markkinoinnin lehtori Päivi Marttila-Lampinen Sedusta on yksi osavia opettajia yrittäviä nuoria hankkeeseen osallistuneista opettajista. Päivi osallistui yrittäjän varjostuspäivään mainostoimisto Semiossa yrittäjä Arto Kohtalan opastuksessa Seinäjoella.

– Minulle tutustumispäivä yrityksessä oli hyvin luontevaa jo opettamani aineiden osalta vaik-

ka yrittäminen konkreettisten esimerkkien kautta lähipiiristä ei ole tuttua. Päivä yrittäjän matkassa sujui Päiviltä kommentoiden ja kysellen.

– Paljon näin ja koin päivän aikana. Nyt voi taas syvällä rintäänellä opiskelijoille kertoa, että ihan totta yrittäjä tekee kaikkea työtä.

– Aika hyvä tulos yrittäjyyden käytännön opetuksessa on se, että

vastuullisuus ja rohkeus tehdä kasvavaa. Näin saamme edes koulutettua hyviä yrittäjämäisen otteen omaavia työntekijöitä.

Yrittäjävarjostukseen osallistuneiden opettajien saamaa antia purettiin vielä yhteisessä päätöstilaisuudessa marraskuussa ja samalla suunniteltiin asiantuntijan johdolla ratkaisuideoita yrittäjiltä saatuihin kehittämistehtäviin.

Lasse Anttilalle Suomen Yrittäjien Yrittäjäristin Suurristi

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien syyskokouksessa palkittiin Lasse Anttila Suomen Yrittäjien Yrittäjäristin Suurristillä. Puheen pitänyt Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien puheenjohtaja Anne Niemi totesi, että Anttilaa kuvataan ansaitusti usealla eri taholla toimivaksi merkittäväksi yrittäjän, yrittäjyyden ja yritysten puolestapuhujaksi.

Anttilan kolmekymmenvuotisen yrittäjätaipaleen lisäksi työ yrittäjäjärjestön luottamustehtävissä mm. Alavuden Yrittäjien hallituksessa jäsenenä, varapuheenjohtajana ja puheenjohtajana, Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien aluepäällikkönä, hallituksen varapuheenjohtajana ja puheenjohtajana ja Suomen Yrittäjissä hallituksen varajäsenenä ja jäsenenä sekä kilpailu- ja markkinointi valiokunnan jäsenenä.

Green Care - luontolähtöisiä palveluita kehittämässä

Luonnon vaikutukset hyvinvoinnin lähteenä on tunnustettu niin virkistykseen, kuntoutuksen kuin kasvatuksenkin näkökulmasta katsottuna. Green Care -sisällöisille palveluille on kysyntää ja niiden tuottamisessa on uusia liiketoimintamahdollisuuksia esimerkiksi maataloille, jotka voivat hyödyntää palvelutoiminnassaan eri luontoelementtejä kuten tilan eläimiä, puutarhaa tai muuta ympäröivää luontoa.

Teemoina maatilaympäristöt ja sosiaalinen kuntoutus

Marraskuun lopussa käynnistyi maaillojen ja sosiaalisen kuntoutuksen palvelukonseptien kehittämiseksi 4-osainen työpajasarja, jonka aikana kootaan yhteen potentiaaliset palveluntarjoajat viemään eteenpäin omia ideoitaan ja verkostoitumaan muiden toimijoiden kanssa. Palveluita hiotaan liiketoiminnallisista lähtökohdista ja ensi kevään aikana tarkoituksena on myös tuoda

palvelunostajia yhteen palveluntarjoajien kanssa. Työpajasarjan toinen osa järjestetään tammikuussa 2017. Mukaan toimintaan ovat tervetulleita kaikki teemasta kiinnostuneet.

Palvelukonseptien kehittäminen on osa Green Care tunnetuksi Etelä-Pohjanmaalla! –hanketta, jonka tavoitteena on tuoda Green Care –toimintaa ja sen mahdollisuuksia niin palvelunostajien, palveluntuottajien kuin asiakkaidenkin tietoisuuteen. Palvelukonseptien kehittämisen muut teemat ovat Green Care-palvelujen tuottaminen koulu- ja erityisopiskelijaryhmille sekä työhyvinvointiryhmille. Hankkeessa myös luodaan verkostoja eteläpohjalaisten, kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden välille.

Teksti: Sanna Jyllilä.
Kirjoittaja työskentelee Seinäjoen ammattikorkeakoulussa.

Green Care tunnetuksi Etelä-Pohjanmaalla! –hanketta toteuttavat Ruralia-instituutti, Sedu aikuiskoulutus ja SeAMK. Hankkeen rahoittaa Etelä-Pohjanmaan ELY Maaseuturahasto ja toteutus-aika on 15.4.2016-31.3.2018.

Maaseutuyritysten omistajanvaihdoksilla kasvua

Maaseudulla jokainen yritys on tärkeä ja paikallisesti ainutlaatuisempi kuin kaupunkien yritykset, joita on yleensä aina suurempi lukumäärä. Yritysten ostajat ja jatkajat ovat innostuneita kaupan kohteena olevasta liiketoiminnasta sekä sen kehittämisestä ja kasvattamisesta. Lisäksi heidän tekemistään on usein vauhdittamassa merkittävä määrä velkaa.

Keväällä käynnistyneessä kehittämishankkeessa vertaillaan maatalojen ja muiden yritysten omistajanvaihdoksia ja haetaan oppia puolin ja toisin. Lisäksi tavoitteena on parantaa toteutettavien omistajanvaihdosten laatua ja onnistumista ja lisätä toteutuvia pienten yritysten omistajanvaihdoksia Etelä-Pohjanmaalla. Hanke on mukana kehittämässä maaseudun elinvoimai-

suutta ja edistämässä pienten yritysten uudistumista ja kasvua.

Lentävä lähtö uusille yrittäjille

Kansantaloudellisesti on järkevää, että yrityksille, joilla on valmiina asiakkaat, tuotteet ja palvelut, löydetään ostajat. Näin uudet yrittäjät voivat saada lentävän lähdön omalle yrittäjäuralleen ja nykyiset yrittäjät voivat yritys- tai liiketoimintaostojen kautta kasvaa nopeammin ja tuloksekkaammin kuin mitä orgaaninen kasvu mahdollistaa.

Hankkeen kohderyhminä ovat maaseudun alle 50 työntekijän yritykset (kaikista 99 % yrityksistä), potentiaaliset yrittäjät, omistajanvaihdosta suunnittelevat maatilayrittäjät ja omistajan-

vaihdosten asiantuntijat. Hankkeen toimenpiteisiin kuuluvat esiselvitysten tekeminen, omistajanvaihdosseminaarien ja -työpajojen järjestäminen ostajille ja myyjille, omistajanvaihdosten herättelykirjeet sekä kolumnien ja blogien kirjoittaminen.

Pienten maaseutuyritysten omistajanvaihdoksilla kasvua ja hyvinvointia hankkeen toteuttamisesta vastaa Seinäjoen ammattikorkeakoulu yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien kanssa ja sitä rahoittaa Euroopan maaseudun kehittämisrahasto.

Teksti: Juha Tall. Kirjoittaja työskentelee omistajanvaihdosasiantuntijana Seinäjoen ammattikorkeakoulussa.

Kilpailukykyä kotouttamassa

Ammattikorkeakoulujen rooli ulkomaisten opiskelijoiden integroimiseksi suomalaiseen työelämään on merkittävä askel maakuntien kilpailukykyyn kansainvälistämisessä.

Suomessa on meneillään työelämän rakennemuutos, ja koko Eurooppaa koettelee hallitsematon väestöliikkeitä. On kuitenkin varmaa, että kansainvälistymiseen panostaneet yritykset avaavat uusia markkinoita nopeammin kuin kotikutoiset kanssakilpailijansa ja aito kansainvälistyminen on myös ainoa keino päästä kiinni kasvaviin markkinoihin.

Rakennemuutos ei ole jäänyt ammattikorkeakouluilta huomaamatta. Aktiivisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintansa (TKI) ansiosta ammattikorkeakoulut ovat tärkeässä roolissa myös yritysten kansainvälistyksen kasvun vauhdittamisessa. Maakuntien kilpailukykyyn kannalta onkin lupaavaa, että CIMOn tutkimuksen mukaan 44% ulkomaalaisista opiskelijoista on töissä Suomessa 5 vuotta valmistumisensa jälkeen, sosiaali- ja terveysalalla 68%. Se, miten työllistymis-

tä parhaiten voitaisiin opiskelijan opintopolun eri vaiheissa tukea ja edesauttaa, on KILKAS-hankkeessa nostettu yhdeksi ammattikorkeakoulujen keskeiseksi yhteisponnistukseksi.

Ketteriä kokeiluja

Hankkeessa kehitetään valtakunnallisesti siirrettävä toimintamalli ulkomaalaistaustaisten työllistämiseen. Siihen voidaan myös päästä omia parhaita käytäntöjä jakamalla ja edelleen ketterästi kehittämällä. Näitä jo nyt toimivia kosketuspintoja maakunnan yrittäjiin ja yrityksiin ovat mm. työharjoittelu ja opinnäytetyöt. Parantaessaan ulkomaalaisten opiskelijoiden kotouttamista KILKAS-hanke pyrkii luomaan kilpailukykyä ja kasvua. Samalla se myös voi kansainvälistää merkittävästi yrityksiä. Yksinkertaisimmillaan se tarkoittaa sitä, että uusia näkymiä Eurooppaan ja koko maailmaan lähdetään rohkeasti kokeilemaan opiskelija kerrallaan, työharjoittelu kerrallaan ja opinnäytetyö kerrallaan.

KILKAS - Kilpailukykyä ja kasvua ulkomaalaisten ammattikorkeakouluopiskelijoiden työllistymisen edistämiseksi -hanketta toteuttavat Kymenlaakson ammattikorkeakoulun vetämänä Turun, Tampereen, Mikkelin, Oulun ja Seinäjoen ammattikorkeakoulut. Hankkeen toteuttamisaika 1.4.2016–31.3.2018. Rahoittaja on Euroopan sosiaalirahasto, Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020, Suomen rakennerahasto-ohjelma.

Teksti: Esa Savola. Kirjoittaja toimii KILKAS-hankkeen projektityöntekijänä SeAMKissa.

Tutkimustuloksista liiketoimintaa

Korkeakoulujen tutkimus- ja kehittämistyön seurauksena syntyy paljon kaupallista potentiaalia omaavia tuloksia, ideoita ja havaintoja. Haasteeksi on muodostunut kuitenkin tulosten tehokas hyödyntäminen etenkin yritysnaikokulmasta. Silta kaupallistamiseen –hanke auttaa kehittämään uudenlaisia toimintatapoja, joiden avulla myös yritykset saadaan paremmin tietoisiksi TKI-toiminnan tuloksista sekä syntyvistä ideoista. Tätä kautta on mahdol-

lista vahvistaa eteläpohjalaisten yritysten kilpailukykyä.

Silta kaupallistamiseen -hankkeessa kokeillaan erilaisia väyliä, joiden avulla tutkimustuloksia sekä ideoita voidaan kaupallistaa menestyväksi liiketoiminnaksi. Tämä tapahtuu tehostamalla innovatiivisten tutkimustulosten ja parhaimpien ideoiden tunnistamista sekä edelleen jalostamista nopeiden kokeilujen ja uudenlaisten kaupallistamiskäytänteiden avulla.

Hankkeen myötä voidaan TKI-toiminnan tulokset siirtää innovaatioiden polttoaineeksi sekä lisätä kiinnostusta korkeakoulujen TKI-kumppanuuteen. Hankkeen tuloksena kyetään myös selvittämään parhaita toimintatapoja tutkimuslähtöisten tulosten ja ideoiden kaupallistamista varten sekä määrittelemään parhaimpia reittejä tiedon siirtymiseen korkeakoulujen sekä yritysten välillä.

Silta kaupallistamiseen –hankkeen päärahoittajana on Euroopan aluekehitysrahasto (Pirkanmaan liitto ja Etelä-Pohjanmaan liitto). Hankkeen toteuttajia ovat Seinäjoen ammattikorkeakoulu sekä Seinäjoen yliopistokeskus / Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulu. Hankkeen kesto on 1.10.2016–30.6.2018.

Teksti: Tutkimuspäällikkö Seliina Päällysaho (SeAMK), kehityspäällikkö Taru Mäki (SeAMK) ja erityisasiantuntija Pertti Wathen (Tay/JKK).

**Yrittäjän on hyvä välillä syventää
ja konkretisoida asioita ja sitten mennä eteenpäin**

Sedun koulutuksella käytännön apuja arkeen

"Yrittäjälle suoraan räätälöity Yrittäjän ammattitutkinto antaa käytännön apuja yrittäjän arkeen", sanoo Alavuden Öljypuristamon toimitusjohtaja Hanna Yli-Kuha.

"Sedu Aikuiskoulutuksessa oppisopimuksella suoritettu ammattitutkinto antoi konkreettista ja käytännönläheistä tietotaitoa", sanoo Yli-Kuha, joka on aiemmin lukenut Vaasan yliopistossa kauppatieteitä ja on ammatiltaan restonomi.

"Kun koulutuksessa on mukana muitakin yrittäjiä, ajatusten vaihtaminen on tärkeää. Asioita voidaan yrityksissä hoitaa monella eri tavalla. Olin tyytyväinen ammattitaitoiseen ja innostavaan kouluttajaan, joka puhui asiat niin, että ne ymmärsi. Koulutuksen yksi erityisen tärkeä osa oli markkinointi. Huomaan, että nyt osaan miet-

tiä asiakaskuntaakin eri tavalla. Asioita on hyvä välillä syventää ja konkretisoida ja sitten mennä eteenpäin. Markkinointi on tärkeä osa-alue yrityksen toiminnassa kuten taloushallintokin. Opetus ei ollut liian teoriapainotteista ja harjoitustyöt olivat omasta yrityksestä. Oppisopimus koulutusmuotona on erittäin hyvä systeemi, miettii Yli-Kuha"

Yöttömien öiden kypsyttämiä makunautintoja

Vanhan Osuusmeijerin tiloissa toimiva Alavuden Öljypuristamo tuottaa rypsiä kylmäpuristettua öljyä ja eläimille kotimaista valkuaisrehua. Tiloissa toimii myös Vietävän hyvää –myymälä,

joka tarjoaa muitakin lähialueen herkuja. Puristamon öljyjä löytyy mm. K-ryhmän ja S-ryhmän kaupoista, Veljekset Keskiseltä, Minimaneista sekä Halpa-Hallista.

"Kilpailu alalla on kovaa ja erilaisia öljyjä on valtavasti tarjolla", kertoo Yli-Kuha.

"Olemme kuitenkin kilpailussa vahvasti mukana ja tuotteissamme on hintalaatu –suhde kohdallaan. Tulevaisuudessa näkisin rypsiöljyn kysynnän hiukan kasvavan. Meidän öljymme hellävarainen valmistusmenetelmä säilyttää arvokkaat ravintoaineet ja luonnollisen maun. Kasvukauden hyvä sää saa öljyn maistumaan vielä pehmeämmältä ja pähkinäiseltä ja öljypitoisuus kasvaa", sanoo Yli-Kuha.

KEHITÄ YRITYSTÄSI JA LIIKETOIMINTAOSAAMISTASI

Yrittäjille suunnatut tutkinnot antavat loistavat valmiudet yritystoimintasi kehittämiseen ja tukevat toimintaasi yrittäjänä ja johtajana.

Yrittäjän ammattitutkinto alkaville tai alkuvaiheessa oleville yrittäjille

-Seinäjoki 12.1.2017

-Kauhajoki 25.1.2017 (myös Green Care-painotus mahdollinen)

-Alavus 14.2.2017

Yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto kokeneemmille PK-yritysten omistajayrittäjille ja johtajille

-Seinäjoki 23.1.2017

Lisätiedot alkavista koulutuksista:

Päivi Katajamäki, 040 868 0192, etunimi.sukunimi@sedu.fi tai www.sedu aikuiskoulutus.fi.

Kysy mahdollisuudesta suorittaa koulutus oppisopimuksella. Se on joustava ja maksuton tapa opiskella ja suorittaa tutkinto.

Lisätietoja:

Sedu Aikuiskoulutus, Oppisopimuspalvelut, puh. 020 124 4706, oppisopimus@sedu.fi.

ESIMIES AREENA

**SEURAAVA
ALOITUS
23.1.2017**

ESIMIESAREENAN TUTKINNOT:

- Johtamisen erikoisammattitutkinto
- Yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto
- Kaupan esimiehen erikoisammattitutkinto
- Tekniikan erikoisammattitutkinto
- Elintarviketekniikan erikoisammattitutkinto
- Majoitus- ja ravitsemisalan esimiehen erikoisammattitutkinto
- Liikenne-esimiehen erikoisammattitutkinto
- Lähiesiäntöön ammattitutkinto
- Teollisuusalojen työnjohdon erikoisammattitutkinto

Tule mukaan Esimiesareenalle vahvistaamaan johtamis- ja esimiestaitojasi.

Tarjoamme sinulle mm:

- yksilöllisen ja käytännönläheisen koulutusohjelman
- tehtävääsi vastaavan tutkinnon
- työkaluja arjen johtamis- ja esimiestyöhön
- mahdollisuuden kehittää yrityksesi tai yksikkösi toimintoja
- tilaisuuden vaihtaa hyviä käytäntöjä ja oppia vertaisryhmältä

Kysy mahdollisuudesta suorittaa koulutus oppisopimuksella. Se on maksuton ja joustava tapa opiskella.

Lisätietoja oppisopimuksesta: Sedu Aikuiskoulutus, Oppisopimuspalvelut, puh. 020 124 4706, oppisopimus@sedu.fi.

Tervetuloa info-tilaisuuteen to 15.12., ma 19.12. ja ke 11.1. klo 15-16.

Paikka: Sedu Aikuiskoulutus, Päärakennus auditorio, Rastaantaival 2, 60200 Seinäjoki

Lisätietoja: Esimiesareenan koulutuksesta ja tutkinnoista Anitta Purhonen, p. 040 868 0829 tai Päivi Katajamäki, p. 040 868 0192 tai s-posti: etunimi.sukunimi@sedu.fi.

www.esimiesareena.fi

Talenttiverkosto.fi yhdistää yrittäjät, korkeakoulut ja nuoret osaajat

Suomen Yrittäjien uusi Talenttiverkosto.fi-palvelu on yrittäjille, korkeakouluille sekä korkeasti koulutetuille ja opiskelijoille eli talenteille tarkoitettu rekrytointialusta, jossa työ kohtaa tekijänsä ja innovaatiot saavat alkunsa. Verkostossa on jo 40 korkeakoulua ja 5000 talenttia – seuraavaksi palvelua aletaan markkinoida myös yrittäjille.

Yrittäjä löytää Talenttiverkostosta yrityksensä isompiin tai pienempiin tehtäviin sopivan työntekijän, harjoittelijan tai projektityöntekijän suoraan korkeakoulun penkiltä. Yliopisto tai ammattikorkeakoulu puolestaan tavoittaa verkostosta yrittäjät ja yritykset, jotka haluavat opiskelijoiden työskentelevän projektiansa parissa ja joilla on tarjolla työmahdollisuuksia nuorille korkeakouluosaajille.

Opiskelijoille suora kanava työelämään ja yrittäjyyteen

Nuori korkeakouluosaaja voi hakea Talenttiverkostosta yritysten tarjoamia työ-, projekti- ja lopputyömahdollisuuksia, jotka sopivat juuri hänen osaamis- ja koulutustaustaan ja joissa voi hyödyntää aiempaa työstä tai harrastuksista kertynyttä kokemusta.

Talenttiverkoston mahdollistaa digitaalinen innovaatio- ja kehityspalvelu Me2we, joka on kehittänyt palvelun teknisen alustan. Palvelu on korkeakouluille ja talenteille maksuton. Yrityksille Talenttiverkosto on maksuton toukokuun 2017 loppuun asti.

Lisätiedot: www.talenttiverkosto.fi

Kun uskoo unelmiinsa, osaamiseensa, voi niiden ympärille perustaa myös yrityksen. Ei se vaadi supervoimia tai superälykkyyttä. Aivan tavallisia ihmisiä – yrittäjätkin.

Elina Lappalainen
aloitteleva yksinyrittäjä

LUE LISÄÄ BLOGEJA OSOITTEESSA YRITTÄJÄT.FI

Yritysassiakkaiden palautukset ensisijaisesti pankkitilille

Verohallinto maksaa yritys- ja yhteisöasiakkaiden veronpalautukset 1.1.2017 alkaen ensisijaisesti pankkitilille. Tilinumeron voi ilmoittaa Tilinumeron ilmoituspalvelussa (vero.fi/tilinumero) tai Verotili-palvelussa (vero.fi/verotili).

Palveluihin kirjaututaan Katso-tunnisteella, jossa on pääkäyttäjaoikeus. Tilinumeron ilmoituspalvelun ja Verotili-palvelun korvaa 3.1.2017 alkaen OmaVero.

Tilinumeron voi ilmoittaa myös paperilomakkeella. Täytetty ja allekirjoitettu lomake toimitetaan sen yläreunassa olevaan osoitteeseen. Yrityksen tilinumeron voi ilmoittaa vain henkilö, jolla on yrityksen nimenkirjoitusoikeus.

Jos asiakas ei ilmoita tilinumeroa Verohallinnolle, maksetaan palautus maksuosoitukseksi. Pankkitilille maksettu palautus on kuitenkin asiakkaan käytössä huomattavasti aikaisemmin.

Kopiostosta yritysten tarvitsemat luvat kopiointiin

Kun yrityksessä kopioidaan tai tulostetaan tekijänoikeuden suojaamaa aineistoa, kopiointiin tarvitaan lupa. Kopiostosta yritys saa helposti ja keskitetysti toiminnassaan tarvitsemansa kopiointiluvat. Kopiointiluvat on järjestetty yrityksen toimialaan mukaan joko koko yrityksen kattavilla vuosiluvilla tai kopiokonekohtaisilla kopiointiluvilla.

Tutkimusten mukaan yrityksissä kopioidaan tekijänoikeuden alaista aineistoa. Kaikista kopioista muutama prosentti otetaan tekijänoikeuden suojaamasta aineistosta, kuten lehdistä, käyttöoppaista, valokuvista tai tutkimusraporteista. Tyypillistä on oman alan lehdistön, ammatillisten tai tieteellisten aikakauslehtien kopiointi joko omaan työkäyttöön tai yrityksen sisäistä tiedottamista varten.

Lisätietoja:

www.kopiosto.fi
kopiointiluvat@kopiosto.fi

KUNNALLISJOHDON SEMINAARI 2017

OULU 7.–8.6.

www.kunnallisjohto.fi

Suomen Yrittäjien KUNNALLISJOHDON SEMINAARI Oulu 7.–8.6.2017

Ainutlaatuinen ja alansa merkittävin seminaari on kuntavaikuttajien, yrittäjien ja elinkeinopolitiikan toimijoiden kohtaamispaikka.

Merkitse päivä kalenteriin ja ilmoittaudu mukaan

www.kunnallisjohto.fi

Yhdenvertaisuuslaki muuttuu vuoden 2017 alusta

Yhdenvertaisuuslain mukaan työnantajan on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista työpaikalla. Työoloja on kehitettävä siten, että työpaikan yrityskohtaiset tarpeet huomioidaan. Tavoitteena on, että työpaikan menettelytavat ovat aidosti syrjimättömiä. Työnantajan on kehitettävä tällaisia yhdenvertaisuutta parantavia toimintatapoja, joita noudatetaan esimerkiksi kun henkilöitä valitaan tai kun tehdään henkilöstöä koskevia ratkaisuja.

Vuonna 2015 voimaan tullut yhdenvertaisuuslaki velvoittaa vähintään 30 työntekijän työpaikkoja laatimaan yhdenvertaisuussuunnitelman 1. tammikuuta 2017 mennessä.

Yhdenvertaisuutta parantavia toimenpiteitä ja niiden vaikuttavuutta on käsiteltävä henkilöstön tai heidän edustajiensa kanssa. Toimenpiteiden on oltava tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia suhteessa yrityksen voimavaroihin ja toimintaympäristöön, kuten yrityksen kokoon.

Yhdenvertaisuusarviointi

Yhdenvertaisuussuunnitelma perustuu työpaikan yhdenvertaisuustilanteen arviointiin. Tämän arvioinnin perusteella tehdään suunnitelma toimenpiteistä. Suunnitelma voidaan tehdä itsenäisenä tai osana muuta yhteistoimintalaeissa säädettyä suunnitelmaa, kuten tasa-arvosuunnitelmaa.

Yhdenvertaisuusarvioinnin tarkoituksena on tunnistaa mahdollisia syrjintätilanteita

Yhdenvertaisuusarvioinnin tarkoituksena on tunnistaa mahdollisia syrjintätilanteita sekä sellaisia ongelmakohtia työpaikalla, jotka saattavat estää yhdenvertaisuuden toteutumista. Arvioinnin avulla tulisi etsiä keinoja, joiden avulla työpaikan yhdenvertaisuutta voitaisiin parantaa. Voidaanko esimerkiksi kehittää työtapoja siten, että syrjinnän vaarassa olevien työntekijöiden tarpeita huomioitaisiin paremmin? Työpaikalle voidaan myös laatia menettely syrjintäepäilyjen käsittelemiseksi, ja työntekijöille voidaan järjestää yhdenvertaisuuskoulutusta.

Yhdenvertaisuusarviointi voidaan tehdä esimerkiksi henkilöstökyselyillä tai käymällä läpi työskentelyolosuhteita ja yrityksen menettelytapoja yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Henkilöstölle suunnatun kyselyn avulla voidaan kartoittaa esimerkiksi sitä, ovatko työntekijät kokeneet syrjintää tai havainneet muihin kohdistuvaa syrjintää.

Yhdenvertaisuussuunnitelma

Yhdenvertaisuusarvioinnin perusteella tehdään suunnitelma toimenpiteistä. Suunnitelmasta tulee käydä ilmi ne konkreettiset toimet, jotka työpaikalla tulee toteuttaa yhdenvertaisuuden saavuttamiseksi. Yhdenvertaisuuslaki ei määrittele tarkemmin, mitä työnantajan on tehtävä, vaan tarpeet voidaan määrittää yrityskohtaisesti.

Työnantaja voi esimerkiksi varmistaa esteettömän kulun yrityksen tiloissa, huomioida erilaiset ryhmät palkkauksessa ja uralla etenemisessä sekä varmistaa koulutuksiin pääsyn tasapuolisuuden. Tärkeintä on, että työnantaja pyrkii aidosti vaikuttamaan työpaikan yhdenvertaisuuteen ja etsimään konkreettisia keinoja parantaa yhdenvertaisuutta.

Yhdenvertaisuussuunnitelman tulee kattaa kyseisellä työpaikalla merkityksellisiksi todetut syrjintäperusteet. Perusteet on käsiteltävä yhdessä henkilöstön tai heidän edustajien kanssa. Yhdenvertaisuusarvioinnin tulee lähtökohtaisesti kattaa kaikki yhdenvertaisuuslaissa kielletyt syrjintäperusteet. Näitä ovat ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vammaisuus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen sekä muu näiden kaltainen henkilöön liittyvä syy.

Suomen Yrittäjät, Albert Mäkelä, lainopillinen asiamies p. 09 2292 2929, albert.makela@yrittajat.fi

Työajan pidentäminen teknologiateollisuudessa

Kilpailukyky sopimuksen mukaan työajan pidennyksestä sovitaan alakohtaisissa työehtosopimuksissa. Paikallinen sopiminen on monen työehtosopimuksen mukaan ensisijainen tapa. Tässä esimerkkinä teknologiateollisuuden työehtosopimukset.

Kilpailukyky sopimuksessa on sovittu työajan pidentämisestä 24 tunnilla vuosittaista ansiotasoa muuttamatta. Kilpailukyky sopimuksen mukaan työajan pidennyksestä sovitaan alakohtaisissa työehtosopimuksissa. Pidentäminen on toteutettu työehtosopimuksissa eri tavoin, mutta yksityiskohtaisia tietoja työehtosopimusten sisällöistä ei ole ollut laajasti saatavilla.

Valtaosassa työehtosopimuksissa työajan pidentäminen toteutetaan ensisijaisesti paikallisesti sopien. Jos sopimusta ei synny, noudatetaan työajan pidentämisessä työehtosopimuksen ns. perälautamääräystä työajan pidentämisestä.

Perälautamääräysten sisällöissä on eroja, mutta tyypillisesti niiden mukaan työnantajalla on mahdollisuus osoittaa 24 lisätuntia vuodessa työehtosopimuksen tarkemmin määrittelemällä tavalla.

Teknologiateollisuudessa paikallinen sopiminen etusijalla

Teknologiateollisuuden kaikissa työehtosopimuksissa (työntekijät, toimihenkilöt, ylemmät toimihenkilöt ja teknologiateollisuuden sähköalan työntekijät) työajan pidentäminen toteutetaan ensisijaisesti paikallisesti sopien. Kirjoitus perustuu teknologiateollisuuden työntekijöiden työehtosopimuksen määräyksiin. Vaikka muissa teknologiateollisuuden sopimuksissa työajan pidentämisen rakenne on pääsääntöisesti sama, pe-

rälautamääräyksissä voi olla eroja.

Teknologiateollisuuden työehtosopimuksessa on todettu, että paikallinen sopimus työajan pidentämisestä tehdään vuosittain kirjallisesti marraskuun loppuun mennessä. Sopimus on voimassa kalenterivuoden kerrallaan ja jatkuu tämän jälkeen toistaiseksi, ellei sitä irtisanota kirjallisesti viimeistään syyskuun loppuun mennessä päättymään kyseisen vuoden lopussa.

Vuodelle 2017 ehtii vielä tehdä sopimuksen työajan pidentämisestä. Työehtosopimuksen asettama aikaraja on tältä osin suositus, eikä se estä paikallisen sopimuksen tekemistä myöhemmin. Olisi kuitenkin suositeltavaa sopia työajan pidennyksestä vuonna 2017 mahdollisimman pian – tai ainakin sopia siitä, mihin mennessä paikallinen sopimus pyritään tekemään.

Kaikissa yrityksissä voi sopia paikallisesti

Kaikissa yrityksissä voidaan sopia paikallisesti työajan pidentämisestä riippumatta siitä, kuuluuko työnantaja työnantajaliittoon. Järjestäytymättömässä yrityksessä paikallinen sopimus voidaan tehdä luottamusvaltuutetun, muun henkilöstön edustajan tai koko henkilöstön tai henkilöstöryhmän kanssa. Järjestäytymättömän työnantaja voi sopia paikallisesti säännöllisen työajan järjestelyistä työntekijöiden kanssa myös silloin, kun työehtosopimus edellyttää sopi-

japuoleksi luottamusmiestä.

Paikallinen sopimus tehdään työehtosopimuksessa määrättyllä tavalla ja siinä määrättyissä rajoissa. Järjestäytymättömien yritysten ei kuitenkaan tarvitse noudattaa työehtosopimuksen sopijapuolten eli liiton määräyksiä paikallisen sopimuksen hyväksyttämiseksi. Työntekijöille on varattava tilaisuus valita itselleen edustaja ennen neuvottelujen alkamista.

Jos työnantaja kuuluu työnantajaliittoon, paikallisen sopimuksen tekemisessä on noudatettava työehtosopimuksen neuvottelumääräyksiä.

Mistä on mahdollista sopia?

Paikallisen sopimuksen sisältö on sopijapuolten päätettävissä. Teknologiateollisuuden työehtosopimuksessa on vain vähän määräyksiä paikallisen sopimuksen sisällöstä.

Neuvoteltaessa paikallisesta sopimuksesta on hyvä arvioida työpaikalla käytössä olevien työaikajärjestelyiden toimivuutta ja pohtia niitä keinoja, joilla pidempi työaika lisäisi tuottavuutta eniten. Työajan pidentämisestä sovittaessa onkin syytä huomioida työpaikan käytännöt, tuottavuuden ja kilpailukykyyn kehittäminen sekä työntekijöiden yksilölliset työaikatärpeet.

Pidentäminen voidaan toteuttaa esimerkiksi vähentämällä työajan lyhennysvapaita (pekkaspäiviä), muuttamalla vapaapäiviä tai arkipyhäpäiviä työpäiviksi tai pidentämällä vuorokautista työaikaa. Myös työaika-

LISÄTIETOA:

Suomen Yrittäjät kokoaa verkkosivuilleen tietoja kilpailukykykysymyksen mukaisista alakohtaisista neuvottelutuloksista sitä mukaa kuin niitä julkaistaan. Kaikkien työehtosopimusten tietoja ei vielä ole saatavilla.

Työajan pidentämisen lisäksi alakohtaisissa työehtosopimuksissa on sovittu kilpailukykykysymyksen mukaan esimerkiksi selviytymislausekkeesta. Selviytymislauseke mahdollistaa työpaikkojen turvaamisen työehtojen sopeuttamisen avulla, jos työnantaja joutuu taloudellisiin vaikeuksiin, jotka johtaisivat työvoiman käytön vähentämiseen.

Kilpailukykykysymyksen mukaiset neuvottelutulokset:

www.yrittajat.fi/yrittajat/a/yrittajan-abc/tyonantajan-abc/tyoehtosopimukset/kilpailukykykysymyksen-mukaiset-neuvottelutulokset

pankkia tai liukuvaa työaika voi hyödyntää. Paikallinen sopimus voi myös sisältää näiden vaihtoehtojen yhdistelmiä.

Työnantajilla on nyt hyvä tilaisuus etsiä yhdessä työntekijöiden kanssa työajan pidentämiseen malleja, jotka vastaavat parhaiten työpaikan ja yrityksen tarpeisiin.

Osa-aikainen työntekijä

Osa-aikaisen työntekijän vuosittainen työajan pidentäminen toteutetaan työnantajan ja työntekijän välisellä sopimuksella, jos osa-aikatyöstä on sovittu työntekijän kanssa yksilöllisesti. Jos työpaikalla on jokin yleinen järjestely osa-aikatyöhön, työaika pidennetään sopimalla asiasta paikallisesti koko henkilökunnan kanssa.

Osa-aikaisen työntekijän työaika pidennetään suhteessa täyteen työaikaan keskimääräisten viikkotyötuntien mukaan laskettuna. Jos esimerkiksi työntekijä tekee keskimäärin 50-prosenttista työaika, hänen työaikaansa voidaan pidentää 12 tunnilta vuodessa.

Perälautamääräys teknologiateollisuudessa

Jos paikallista sopimusta ei synny, työnantaja voi kohdentaa työajan pidennyksen työehtosopimuksessa määrättyllä tavalla. Päivä- ja kaksivuorotyössä työnantaja voi osoittaa työntekijälle käytössä olevan työtuntijärjestelmän lisäksi säännöllistä työai-

kaa enintään 8 tuntia päivässä yhdelle lauantaivapaapäivälle. Tämä lauantai ei kuitenkaan voi olla arkipyhä, arkipyhäviikon lauantai tai työajan tasaamisvapaapäivä. Lisäksi työantaja voi osoittaa enintään 2 tuntia lisää säännöllistä työaika työpäivälle.

24 tunnin pidennys työaikaan ja kautuu seuraavasti: yksi ylimääräinen 8 tunnin työpäivä sekä kahdeksana päivänä 2 tunnin pidennys normaaliin työaikaan. Työajan pidennyksen sijoittamisessa on noudatettava työehtosopimuksen normaalia työtuntijärjestelmän muuttamista koskevaa ilmoitusaikaa, joka on tilapäisen muutoksen tapauksessa mahdollisuusien mukaan viikko mutta kuitenkin vähintään 3 päivää.

Kolmivuorotyössä työnantaja voi osoittaa työntekijälle niin ikään yhden enintään 8 tunnin työvuoron ja sen lisäksi neljä kertaa 4 tuntia kerrallaan lisää säännöllistä työaika joko työvuoron alkuun tai loppuun. Näissä neljän tunnin pidennyksissä voidaan noudattaa yhden päivän ilmoitusaikaa.

Työnantajan on kuitenkin huomioitava työntekijän perusteltu henkilökohtainen este työvuoron pidentämiselle, jolloin pidentäminen toteutetaan työnantajan osoittamana muuna ajankohtana. Työnantajan on kohdeltava työntekijöitä tasapuolisesti.

Työajan pidennys ja palkanmaksu

Pidennetyltä työajalta maksetaan työehtosopimuksen mukainen palk-

ka. Kuukausipalkkaisille työntekijöille maksetaan normaali kuukausipalkka siitä huolimatta, että palkanmääräytymisjaksolle osuu työaika pidentäviä työtunteja.

Tuntipalkkaisilla työntekijöillä periaate työajan pidentämisestä ansio- tasoa muuttamatta toteutetaan siten, että arkipyhäkorvauksen määrää leikataan ja kolmivuorotyössä maksettavaa työajan tasaamislisää vähennetään.

Arkipyhäkorvausta maksetaan tuntipalkkalaisille työntekijöille 8 tunnin palkka, jonka suuruus on 64,6 prosenttia keskituntiansiosta. Työajan tasaamisesta keskimääräiseen viikko- työaikaan aiheutuva ansion vähentyminen korvataan siten, että työntekijä ansaitsee jokaiselta säännöllisen työajan tunnilta senttimääräisen lisän. Tämä lisä lasketaan vuosineljänneksittäin määräytyvän keskituntiansion perustella, ja se on päivä- ja kaksivuorotyössä 6,3 prosenttia, keskeytyväs- sä kolmivuorotyössä 10,9 prosenttia ja keskeytymättömässä kolmivuorotyössä 14 prosenttia.

Teknologiateollisuuden työehtosopimuksen työajan pidentämisestä koskeva erillispöytäkirja on voimassa toistaiseksi. Se on irtisanottavissa ensimmäisen kerran päättymään 31.12.2019. Jos liitot eivät ole irtisanoneet erillispöytäkirjaa syyskuun 2019 loppuun mennessä, pöytäkirjan voimassaolo jatkuu vuoden kerrallaan.

Yrityksen nimiehdotukset voi tarkistaa nopeasti

Patentti- ja rekisterihallitus ottaa käyttöön vielä tämän vuoden aikana uuden sähköisen nimentarkistuspäalvelun. Ensi vuonna myös yksityisen elinkeinoharjoittajan perustamisesta voi ilmoittaa sille sähköisesti.

Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) aikoo ottaa vielä tämän vuoden puolella käyttöön uuden nimipalvelun, jonka on tarkoitus helpottaa yrityksen nimeämistä.

Nimipalvelun toiminta-ajatus on auttaa yrittäjää tekemään nopeita toiminimitutkimuksia.

– Nimeä hakemalla saa selville tu-

loksen siitä, löytyykö jo identtisiä tai lähelle meneviä toiminimiä, kotimaisia tavaramerkkejä tai onko kyseessä mahdollisesti jonkun sukunimi tai paikannimi Suomessa, kertoo PRH:n yrittäjä- ja yhteisölinjan rekisteripäällikkö Lalli Knuutila.

Palvelusta voi myös tarkastaa olemassa olevia domainnimeä sekä tutustua eurooppalaisten tavaramerkkien linkkeihin.

Ensi vuoden puolella myös yksityisen elinkeinoharjoittamisen perustaminen nopeutuu. Helmikuussa 2017 PRH ottaa nimittäin käyttöön yksityi-

sille elinkeinoharjoittajille oman sähköisen perustamispalvelun.

– Se on ollut kovasti odotettu palvelu. Moni aloitteleva yrittäjä käynnistää toiminnan siinä muodossa, yksityisenä elinkeinoharjoittajana. Siihen on tulossa helppo menettely, Knuutila kertoo.

Säästä rahaa - sähköinen ilmoittaminen on halvempaa

PRH:n sähköisten palveluiden käyttä-aste vaihtelee toistaiseksi 30 prosentin ylöspäin. Esimerkiksi osakeyhtiön perustamisesta sähköisesti ilmoitetaan noin puolet.

Knuutila kannustaakin yrittäjiä käyttämään ahkerammin PRH:n sähköisiä palveluja.

– Sähköisestä palvelusta on asiakkaille useita hyötyjä. Olemme priorisoineet, että sähköiset ilmoitukset etenevät nopeammin kuin paperi-ilmoitukset. Se on myös hyvin ohjaava palvelu, ja ilmoittamisessa tapahtuu paljon vähemmän virheitä. Maksaminen hoituu siinä samalla.

Myös hintaero on Knuutilan mukaan merkittävä.

– Jos ilmoitetaan uusi hallitus kaupparekisteriin, niin sähköisessä ilmoittamisessa se maksaa 40 euroa, ja paperi-ilmoittamisessa se on 85 euroa.

Paperi-ilmoittamisen hintaan kuuluu 45 euron paperimaksu. Korkeampi hinta johtuu siitä, että PRH:ssa tehdään manuaalisesti esimerkiksi tietojen syötöt järjestelmään, maksujen kohdentamiset ja skannaukset.

– Siinä on useita työvaiheita, jotka sähköisessä ilmoittamisessa jäävät pois, Knuutila kertoo.

Pixhill

Vuosi-ilmoitusten valtuutuksista luovutaan

Vuosi-ilmoitusten valtuutuksista päätettiin luopua, koska vuosi-ilmoituksilla ei ole ilmoitusvelvollisen allekirjoitusvaatimusta ja valtuutuksista luopuminen helpottaa sähköistä ilmoittamista.

Verkkopankkitunnisteella ilmoitusten lähettäminen onnistuu sekä Suomi.fi-että Ilmoitin.fi-palvelussa. Verkkolomakepalveluiden kautta ilmoittaminen Katso-tunnisteella edellyttää kuitenkin edelleen Katso-valtuutusta ilmoitetavalta yritykseltä palveluiden teknisten ominaisuuksien vuoksi.

Suomi.fi

Verovuodelta 2016 annettaville sähköisille vuosi-ilmoitusten verkkolomakkeille voi jatkossa kirjautua Katso-tunnisteen lisäksi myös verkkopankkitunnuksella tai HST-kortilla. Toiminnallisuus otetaan kussakin verkkolomakkeessa käyttöön samalla kun lomake julkaistaan suomi.fi:ssä.

Tässä on kuvattu lomakkeiden toiminnallisuus Tupas-tunnistautumisella ja Katso-tunnistautumisella. Osassa lomakkeissa on mahdollista ilmoittaa tiedot tilinhoitajana.

Tupas-tunnistautuminen (verkkopankkitunnus tai HST-kortti)

- Tunnistautumisen palauttamaa henkilötunnusta ei viedä lomakkeen maksaja (henkilö- tai Y-tunnus-kenttä) ja maksajan nimi -kenttään. Käyttäjä ilmoittaa kyseiset tiedot itse. Nimi-tieto ei ole pakollinen tieto.
- Katso-valtuutustarkistus tehdään maksajan Y-tunnus- tai tilinhoitajan Y-tunnus-kentistä. Lomakkeen oikeassa yläkulmassa näkyvä tunnistautumisen palauttaman Y-tunnuksen on oltava sama kuin joko maksajan Y-tunnus tai tilinhoitajan Y-tunnus.
- Jos käyttäjä ilmoittaa tiedot tilinhoitajana, on hänen ilmoitettava sekä tilinhoitajan Y-tunnus että maksajan Y-tunnus.
- Lomakkeella on tarkistus, että tilinhoitajan Y-tunnuksen on oltava jokin liitteellä olevista tilinhoitajayhteisön Y-tunnuksista.

Katso-tunnistaminen

- Tunnistautumisen palauttama Y-tunnus viedään lomakkeen maksajan Y-tunnus -kenttään ja maksajan nimi -kenttään eikä niitä voi muuttaa, jos tietoja ei ilmoiteta tilinhoitajana.
- Katso-valtuutustarkistus tehdään maksajan Y-tunnus- tai tilinhoitajan Y-tunnus -kentistä. Lomakkeen oikeassa yläkulmassa näkyvä tunnistautumisen palauttaman Y-tunnuksen on oltava sama kuin joko maksajan Y-tunnus tai tilinhoitajan Y-tunnus.
- Jos käyttäjä ilmoittaa tiedot tilinhoitajana, on hänen ilmoitettava sekä tilinhoitajan Y-tunnus että maksajan Y-tunnus.
- Lomakkeella on tarkistus, että tilinhoitajan Y-tunnuksen on oltava jokin liitteellä olevista tilinhoitajayhteisön Y-tunnuksista.

Palvelussa uutena ominaisuutena on, että tietojen korjaus ja poistoilmoittaminen voidaan tehdä Suomi.fi:n Tallennetut lomakkeet -palvelun Käytä pohjana -toiminnallisuudella.

Pixhill

Verkkopankkitunnisteella ilmoitusten lähettäminen onnistuu sekä Suomi.fi-että Ilmoitin.fi-palvelussa.

Ilmoitin.fi

Ilmoitin.fi-palvelun kautta palveluun sisään kirjautuneelta käyttäjältä ei enää vaadita valtuutuksia ilmoitusa-aineistossa olevan ilmoitusvelvollisen y-tunnukseen tai henkilötunnukseen. Uusi ominaisuus toteutetaan kahdessa vaiheessa:

1. Ilmoitin.fi-selainpalvelussa voi 1.4. jälkeen verkkopankkitunnuksilla sisäänkirjautunut henkilö lähettää minkä tahansa y-tunnuksen tai henkilötunnuksen puolesta vuosi-ilmoituksia.
2. Ilmoitin.fi-palvelussa voi 8.6. alkaen Katso-tunnisteella kirjautunut käyttäjä lähettää vuosi-ilmoituksen minkä tahansa yrityksen tai henkilön puolesta. Sekä selainpalvelussa että ApiTamo-rajapinnassa kohdassa "taloushallinto-ohjelmasta lähettäminen".

Riittää, että Katso-tunnisteella on pääkäyttäjän, rinnakkaispääkäyttäjän, vuosi-ilmoittamisen tai tilinhoitajayhteisön rooli johonkin y-tunnukseen.

8.6. alkaen ilmoitin.fi-palvelun kautta voi lähettää ilman valtuutusta sekä vuoden 2015 että vuoden 2016 vuosi-ilmoituksia.

Tyvi-kanavat

Koivuniemi-verkkopalvelun toiminta tulee olemaan samankaltainen kuin suomi.fi-palvelu verkkolomakkeiden lähettämisessä.

OpusCapita ei ota käyttöön verkkopankkitunnistusta. Maksuttomaan Lite-palveluun ei ole tulossa muutosta. Pro-palveluun kirjautuneen käyttäjän palvelu tulee olemaan vastaava kuin Ilmoitin.fi-palvelussa, eli Katso-tunnisteella kirjautunut käyttäjä voi lähettää ilmoituksia minkä tahansa yrityksen puolesta.

Käyttöönoton aikatauluista ei ole tarkempaa tietoa. Muiden Tyvi-palveluntarjoajien kanssa valtuutuksista luopumisesta keskustellaan kevään aikana, ja ratkaisuista tiedotetaan erikseen.

Suomen Yrittäjät, Veli-Matti Lamppu, johtaja, p. 09 2292 2868, veli-matti.lamppu@yrittajat.fi

Ammatillinen koulutus muuttuu - miten se vaikuttaa yrityksissä?

Ammatilliseen koulutukseen tehdään suurinta uudistusta vuosikymmeniin. Tutkintojen rakentuminen sekä koulutuksen järjestäminen ja rahoitus uudistetaan vastaamaan siihen, että vaatimukset työntekijöiden osaamiselle muuttuvat nopeasti ja koulutuksesta leikataan.

Tutkintoja vähennetään nykyisestä noin 350:sta noin 160:een. Tämä toteutetaan niin, että tutkintoja kootaan laajemmiksi kokonaisuuksiksi. Opiskelija suorittaa alan työelämätaitoja vahvistavia opintoja ja alan yleisiä opintoja sekä valitsee erikoistumisalueensa.

Näin varmistetaan, että oppiminen kulkee joustavammin kuin nykyään ja että opinnot vastaavat paremmin sitä, mitä opiskelija ja työnantajat tarvitsevat.

Koko tutkinnon muuttamisen sijaan voidaan nopeasti muuttaa jotakin tutkinnon osaa tai tuoda tutkintoon uusia osia. Lisäksi voidaan kehittää useille tutkinnoille yhteisiä osia, kuten yrittäjyysosa.

Joustavia suoritustapoja

Koulutuksen järjestämisessä siirrytään kolmeen rinnakkaiseen ja tasa-

vertaiseen tapaan suorittaa tutkinto tai sen osia: oppilaitoksessa opiskelen, koulutussopimuksella tai oppisopimuskoulutuksella. Suoritustapoja voi yhdistellä opiskelijan ja työnantajan tarpeen mukaisesti.

Koulutussopimus on ei-työsopimussuhteista työpaikalla opiskelua, oppisopimus taas perustuu työsopimukseen. Koulutussopimuksessa ei makseta koulutuskorvausta työpaikalle. Oppisopimuksessa yrittäjälle maksetaan edelleen koulutuskorvausta.

Yrittäjän oppisopimuskoulutus muuttuu yrittäjän koulutussopimukseksi. Yrittäjää tukevalle mentorille voidaan maksaa koulutuskorvaus.

Koulutussopimus sopii erityisen hyvin nuorille, joilla ei ole vielä oppisopimukseen riittävää ammattitaitoa.

Usein opiskelija saa ammatin perusteet oppilaitoksessa. Kun hän selviytyy perustyötehtävistä, on luontevaa harjoitella ammattia työtä tekevässä. Kun osaaminen on sillä tasolla, että voidaan jo maksaa palkkaa, on hyvä solmia oppisopimus.

Työpaikalla oppimista lisää

Koulutuksen ja työelämän yhteistyötä

lisätään. Pyrkimyksenä on myös lisätä työpaikalla tapahtuvaa oppimista. Työpaikalle oppijan ottaminen yritykseen on yrittäjälle vapaaehtoista, ja opiskelijan voi itse valita.

Koulutuksenjärjestäjä vastaa opintojen etenemisestä sekä opintojen ohjaamisesta. Työpaikalle nimetään työpaikkaohjaaja tukemaan opiskelijaa työtehtävissä ja oppimisessa. Tutkinto ja tutkinnon osat suoritetaan aina näytöinä. Näytöt pyritään tekemään oikeissa työtilanteissa.

Rahoitus painottaa tulosta

Koulutuksen rahoituksessa siirrytään tuloksellisuutta painottavaan rahoitusmalliin.

Koulutuksen järjestäjä saa noin puolet rahoituksesta perusrahoituksena. Toinen puoli tulee muun muassa suoritetuista tutkinnoista ja tutkinnon osista sekä opiskelijan työllistymisestä. Eri alojen koulutuksen hinta määrittyy alan koulutuskustannusten perusteella.

Uusi lainsäädäntö tulee voimaan vuoden 2018 alussa. Uuteen tutkintorakenteeseen siirrytään vuoteen 2019 mennessä.

**Koulutussopimus sopii erityisen hyvin nuorille,
joilla ei ole vielä oppisopimukseen
riittävää ammattitaitoa.**

Yrittäjiä tarvitaan kuntien valtuustoissa

Ensi vuoden huhtikuussa käytävien kuntavaalien ehdokashaku on käynnissä. Sote-uudistuksessa kuntien rooli on muuttumassa. Se tuo uusia mahdollisuuksia yrityksille ja korostaa yrittäjyyden merkitystä.

Joka viiden kunnan- tai kaupunginvaltuutettu on yrittäjä.

– Enemminkin voisi olla, toteaa elinkeinoasioiden päällikkö Susanna Kallama Suomen Yrittäjistä.

Yrittäjien määrä kuntapäätäjissä vaihtelee paljon, parhaimmillaan osuus on jopa 60 prosenttia.

Kallama muistuttaa, etät nyt on oikea hetki harkita ehdokkuutta. Mukaan tarvitaan sekä yrittäjiä että yrittäjämäisen asenteen omaksuneita ihmisiä.

Sote-uudistuksessa kunnan rooli muuttuu, kun palvelujen rahoitus- ja järjestämisvastuu poistuu kunnilta.

Soten osuus on ollut kunnissa noin puolet budjetista, ja moni päättäjä saattaa luulla kuntien merkityksen jatkossa vähenevän. Ehdokkuus ei ehkä enää motivoi entiseen tapaan.

– Päinvastoin, nyt on entistä tärkeämpää olla mukana vaikuttamassa. Soten poistuminen kunnilta vapauttaa paljon energiaa ja henkistä pääomaa. Sote-asioihin on liittynyt paljon sellaisia lakisääteisiä tehtäviä, joihin kuntatasolla ei ole voitu vaikuttaa ja valta päätöksenteossa on ollut pieni.

– Nyt vapautuu aikaa sellaisiin tehtäviin, joilla on oikeasti merkitystä kuntalaisille, Kallama korostaa.

Elinvoimaa edistämään

Uusien valtuustojen tärkeimpänä tehtävänä Susanna Kallama näkee asukkaiden hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman edistämisen. Nämä asiat linkittyvät hyvin läheisesti yhteen.

Elinvoimaan vaikuttavat muun muassa alueen infra, kaavoitus, asuntopolitiikka ja jopa päivähoitotilanne.

Kuntien tärkein tulolähde on kunnallisvero, jota varten tarvitaan työ-

paikkoja ja veronmaksajia. Mitä paremmin asiat kunnassa hoidetaan, sitä suuremmalla todennäköisyydellä kunta kiinnostaa myös potentiaalisia uusia yrityksiä ja asukkaita.

– Kaikki mitä näistä asioista päätetään, vaikuttaa yrittäjyyden toimintaedellytyksiin. On kaikkien etu, että asiat hoidetaan tehokkaasti ja alueen

elinvoimaa lisäävästi.

Kallama muistuttaa, että kuntien kuntien tekemillä hankinnoilla on myös elinkeinopoliittista merkitystä. Kunnat ostavat paljon erilaisia tavaroita ja palveluita, ja yrittäjiä tarvitaan muistuttamaan kuntia pienhankintojen tärkeydestä.

Viisi hyvää syytä lähteä ehdolle kuntavaaleissa

1. Kunnan rooli luodaan nyt uudelleen.

Sote-uudistuksessa palvelujen rahoitus- ja järjestämisvastuu poistuvat kunnilta. Vapautuvat voimavarat on mahdollista suunnata elinkeinopoliittikan tekemiseen. Yritykset luovat työtä ja palveluita kuntalaisille sekä verotuloja kunnalle.

2. Kuntien luottamuselimissä tarvitaan näkemyksiä.

Yrittäjillä on tarjota valmisteluun ja päätöksentekoon monipuolista liiketoiminta- ja talousosaamista.

3. Kuntien on huomioitava pk-yritykset hankinnoissa.

Kuntien osuus julkisen sektorin 35 mrd hankinnoista on merkittävä. Kuntien viranhaltijoiden, luottamushenkilöiden ja yrittäjäyhdistyksen välinen aktiivinen vuoropuhelu auttaa kuntia tekemään parempia hankintoja.

4. Yrittäjän kannalta kunnassa tehdään merkittäviä päätöksiä monella tasolla.

Luottamushenkilön on mahdollista vaikuttaa asioihin jo valmisteluvaiheessa esimerkiksi lautakunnissa.

5. Kunnan asioihin on helpompaa vaikuttaa sisältäpäin kuin ulkoa.

Luottamushenkilönä asioihin voi vaikuttaa helpommin kuin Esson baarissa.

Yrittäjiä kaivataan nyt entistä enemmän mukaan kuntien päätöksentekoon, kannustaa Susanna Kallama.

Jarkko Översti, Tosikuva Oy

Kiinnostuitko ehdokkuudesta? Näin pääset eteenpäin:

- Valitse puolueesi
- Ota yhteyttä oman asuinkuntasi ko. puolueen kunnallisjärjestöön. Yhteystiedot löydät helpoiten puolueiden nettisivuilta.
- Muista, että kaikki puolueet haluavat hyviä ehdokkaita. Yhteydenottosi on tervetullut.
- Jos mikään puolue ei tunnu omalta, perusta oma valitsijajhdistys.

Yrittäjä on hyvä päättäjä

Yrittäjätausta antaa Susanna Kallaman mielestä hyvän pohjan yhteisten asioiden hoitoon. Yrittäjänä ja kunnanvaltuutettuna itsekin toiminut Kallama toteaa, että yrittäjillä on juuri sellaista liiketoiminnallista osaamista, jota kuntapäättäjän työssä tarvitaan.

– On osattava katsoa kokonaisuuk-
sia ja ymmärrettävä talouden reali-
teetit.

Toisaalta työskentely valtuustoissa ja lautakunnissa antaa myös paljon ja avaa uusia näkökulmia sekä yhteis-
kuntaan että yhteiseen päätöksente-
koon.

– On hyödyllistä keskustella erilais-
ten ja eritaustaisten ihmisten kanssa,

kuunnella eri näkökantoja ja muodos-
taa niistä johtopäätöksiä, Kallama
mainitsee.

Monia yrittäjiä mietityttää ajan-
käyttö: mistä löytää aikaa oman yri-
tyksen pyörittämisen lisäksi vielä
luottamustoimillekin? Asia riippuu
pitkälti siitä, minkälaisiin tehtäviin
ryhtyy ja mihin haluaa keskittyä.

– Kannattaa myös miettiä panos-
tuotossuhdetta. Luottamustehtävät
antavat sellaista, josta voi olla hyötyä
omassa työssä.

Kallama muistuttaa, että yhteisiin
asioihin voi vaikuttaa muuallakin kuin
valtuustossa. Ehdokkaana oleminen
mahdollistaa jo pääsyn lautakuntiin,
joissa valtuustoihin tulevat asiat val-
mistellaan.

Hän rohkaisee kaikkia vähänkin
ehdokkuutta harkitsevia lähtemään
mukaan. Tulevat muutokset tuovat
paljon uutta ja mielenkiintoista kun-
takenttään.

– Yrittäjyyden merkitys nähdään
aiempaa selvemmin. Vaikka kuilu yri-
täjän arkeen on vielä olemassa, niin
paljon on menty jo eteenpäin. Entistä
enemmän nyt kaivataan yrittäjiä mu-
kaan päätöksentekoon, Susanna Kal-
lama kannustaa.

Uusien valtuustojen tärkeimpiä
tehtäviä on kaupunkien pitäminen
elinvoimaisina. Yrittäjyyden edistämi-
sellä on tässä iso merkitys.

Lisätietoja:

www.yrittajat.fi/kuntavaalit

Verohallinto, Anu Mujunen, ylitarkastaja, viestintäasiantuntija p. 040 6736 036, anu.mujunen@vero.fi

Verotuksen muutokset 2017 - mitä yrittäjän tulisi tietää

Moni asia muuttuu verotuksessa ensi vuoden alusta. Yrittäjän on hyvä tietää ainakin oma-aloitteisten verojen, kuten arvonlisäveron ja työnantajasuoritusten, ilmoittamiseen ja maksamisen muutokset. Vuodenvaihteessa avautuu myös OmaVero, joka korvaa nykyisen Verotili-palvelun.

Vuoden 2017 alusta verotuksessa tulee voimaan useita lakiuudistuksia, joista kerrottiin jo Yrittäjäinfon viime numerossa. Tässä jutussa kerromme tarkemmin siitä, miten muutokset näkyvät käytännössä, yrittäjän arjessa.

Keskeisimpiä ovat uudistukset oma-aloitteisiin veroihin, kuten arvonlisäveroon ja työnantajasuorituksiin. Muutoksia ei ole tulossa itse veroihin vaan menettelyihin – erityisesti ilmoittamiseen ja maksamiseen sekä ilmoitusten korjaamiseen. Lakiuudistusten rinnalla uudistetaan Verohallinnon tietojärjestelmiä. Asiakkaille tämä näkyy varsinkin uutena OmaVero-palveluna.

Verot tulee ilmoittaa sähköisesti

Ensi vuoden alusta ilmoitukset oma-aloitteisista veroista, kuten arvonlisäverosta, tulee antaa sähköisissä kanavissa. Suurin osa yrityksistä tekee niin. Vuodenvaihteessa myös termi kausiveroilmoitus jää historiaan. Jatkossa oma-aloitteisista veroistakin annetaan veroilmoitus, esimerkiksi arvonlisäveroilmoitus.

Paperi-ilmoitukset hyväksytään ensi vuoden suorituksista lähtien vain erityisestä syystä. Sellaiseksi katsotaan esimerkiksi se, että paikkakun-

nalla ei ole käytössä tietoliikenneyhteyksiä – mikä tänä päivänä on aika harvinaista – tai se, että ulkomaisella yhteisöllä ei ole käytössä Katso-tunnistetta sähköiseen ilmoittamiseen. Erityistä syytä ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa Verohallintoon, eikä siihen ole tulossa mitään hakemusta. Verotaja tiedustelee syytä tarvittaessa.

Lakiuudistuksella halutaan kannustaa yrityksiä sähköiseen ilmoittamiseen. Sähköinen ilmoittaminen paitsi vähentää virheitä, on myös yritykselle tietoturvaisempaa. Lisäksi se tehostaa verohallintoa ja vähentää siten yhteiskunnalle aiheutuvia kustannuksia.

Ilmoitukset voi antaa sähköisesti Verohallinnon omassa palvelussa OmaVerossa. Ilmoituksia voi antaa myös esimerkiksi taloushallinto-ohjelmien avulla, kätevästi ilmoitustiedostoina. Ilmoitusten ja maksujen yleinen määräpäivä on edelleen kuukauden 12. päivä. Maksamisessa käytettävä viitenumero kuitenkin muuttuu, uusi löytyy OmaVerosta.

Muutoksia tulee myös ilmoitusten korjaamiseen. Jos jo annettussa ilmoituksessa huomaa korjattavaa, tulee virheet oikaista antamalla kyseiselle verokaudelle ns. korvaava ilmoitus. Nykyisin on ilmoitettu vain korjattavat kohdat. Jatkossa uusi ilmoitus siis korvaa aiemman, ja samalla kaikki tie-

dot kyseisestä verolajista, esimerkiksi arvonlisäverosta. Lisäksi on tulossa mahdollisuus korjata taloudelliselta merkitykseltään vähäiset virheet seuraavilla ilmoituksilla.

Muista ainakin nämä

- Ilmoitukset tulee antaa sähköisesti.
- Ilmoituksia korjataan antamalla korvaava ilmoitus.
- OmaVero korvaa Verotili-palvelun.
- Maksujen viitenumero muuttuu. Uusi löytyy OmaVerosta.
- Katso-tunniste on avain OmaVeroon.
- Jos yrityksellä ei ole Katso-tunnistetta, hae tunniste ajoissa.
- Tutustu: vero.fi/muutoksia2017
vero.fi/palvelukatko

Tietoa muutoksista

Tietoa ensi vuoden muutoksista sivustolla vero.fi/muutoksia2017. Olethan jo tutustunut?

Vielä ehdit myös mukaan verkkoseminaareihin, seuraavat pidetään 9.12. ja 10.1.

Loppuvuodesta on tulossa palvelu- ja ilmoituskatko, lue lisää: vero.fi/palvelukatko

Pixhill

OmaVero - uusi palvelu yrityksen verojen hoitamiseen

Verohallinnon uusi palvelu OmaVero korvaa nykyisen Verotili-palvelun vuodenvaihteessa. OmaVerossa voi muun muassa ilmoittaa ja maksaa oma-aloitteiset verot. Palveluun kirjautuminen edellyttää tunnistautumista. Yritykset tarvitsevat siihen yleensä Katso-tunnisteen, sillä vain henkilöasiakkaat ja yksityiset elinkeinonharjoittajat voivat kirjautua verkkopankkitunnisteilla.

Katso-tunniste on siis yrityksen avain OmaVeroon, mutta myös asianhoitajan, kuten tilitoimiston, valtuuttamiseen. Jos tunnisteita ja valtuutuksia on jo käytössä, toimivat ne myös OmaVerossa, uusia ei tarvitse hakea.

Katso-tunniste kannattaa ehdottomasti olla yrittäjällä itsellään, vaikka tilitoimisto hoitaisikin ilmoitukset. OmaVerossa kun on nähtävillä esimerkiksi oma-aloitteisten verojen saldo ja yhteenveto kuukausittain.

Palvelun kautta voi myös maksaa verot, ja sieltä löytyy myös maksamisessa tarvittava viitenumero. Lisäksi palvelu muistuttaa tulevista määrä-

ajoista ja kertoo, jos jokin asia on jäänyt hoitamatta. Palvelu tulee lähivuosina laajenemaan siten, että se kokoaa yhteen nykyisistä Verohallinnon sähköisistä palveluista ainakin keskeisimmät, joita yrittäjä tarvitsee.

Uutta jo ensi vuoden alusta on se, että OmaVerosta löytyvät Verohallinnon yritykselle lähettämät kirjeet ja selvityspyynnöt – ei tosin vielä kaikki, aluksi muun muassa oma-aloitteisiin veroihin liittyvät. Samat kirjeet tulevat ainakin toistaiseksi myös paperipostina. Täysin uutta on kuitenkin se, että OmaVeroon tullessiin selvityspyyntöihin voi myös vastata palvelun kautta eli sähköisesti. Tätä ovat toivoneet varsinkin tilitoimistot, joille yrittäjät ovat tähän saakka joutuneet kiikuttamaan postitse saapuneita kirjeitä. Selvityspyyntöihin voi yrityksen OmaVerossa vastata joko yrittäjä itse tai kirjanpitäjä, jos hänellä on siihen valtuudet.

Pidennettyihin verokausiin voi hakeutua vuoden alussa

Oma-aloitteiset verot maksetaan ja ilmoitetaan verokauden mukaisesti, joka on lähtökohtaisesti kalenterikuukausi. Vuoden 2017 alusta yhä use-

ampi voi valita verokaudekseen neljänneskalenterivuoden tai kalenterivuoden. Raja määritellään kirjanpito-laissa tarkoitetun kalenterivuoden liikevaihdon tai sitä vastaavan tuoton mukaan.

Neljänneskalenterivuosisimenettelyn yläraja nostetaan nykyisestä 50 000 eurosta 100 000 euroon. Vastavasti arvonnäisäverotuksessa sovellettaisiin kalenterivuosisimenettelyyn oikeuttavaa ylärajaa korotetaan nykyisestä 25 000 eurosta 30 000 euroon. Näihin pidennettyihin verokausiin voi hakeutua ensi vuoden alussa. Lomake julkaistaan vero.fi:ssä. Hakemus kannattaa tehdä heti vuodenvaihteen jälkeen. Siihen saakka kunnes hakemus on hyväksytty, tulee ilmoitukset ja maksut hoitaa voimassaolevan verokauden mukaisesti.

Myös verokauden muuttaminen käy entistä joustavammin: lyhyempään verokauteen voi siirtyä nykyistä nopeammin, ja valittu verokausi sitoo nykyisen kolmen vuoden sijaan vain yhden vuoden ajan. Jatkossa arvonnäisäveron ja työnantajasuoritusten verokaudet eivät enää ole sidoksissa toisiinsa, vaan ne voivat olla eripituiset.

Suomen Yrittäjät, Ville Kukkonen, lainopillinen asiamies p. 09 2292 2929, ville.kukkonen@yrittajat.fi

EU:n tietosuojauudistus etenee - yrityksille suunnattu kysely avoinna 9.12 saakka

EU:n tietosuojaa koskeva lainsäädäntö uudistuu toukokuussa 2018. Uudistus koskee kaikkia yrityksiä, joiden toiminnassa käsitellään jollain tavalla henkilötietoja.

Yrityksen on huomioitava sääntelyn tuomat velvoitteet koko henkilötietojen elinkaaren ajan: niitä kerätessä, säilytettäessä, käsiteltäessä, siirrettäessä ja poistettaessa.

Uudistus koskee niin suuria yrityksiä kuin yksinyrittäjiäkin. Suurin merkitys tietosuojasääntelyllä on yrityksille, joiden liiketoimintaan liittyy laajamittaista henkilötietojen käsittelyä.

Vaikka merkittävä osa sääntelystä koskee kaikkea henkilötietojen käsittelyä, on velvoitteita haluttu kohdentaa erityisesti korkeariskiseen toimintaan ja laajamittaiseen henkilötietojen käsittelyyn.

Tämän jälkeen on helpompi peilata sääntelyuudistuksen vaikutuksia omaan liiketoimintaan ja lähteä sen pohjalta suunnittelemaan tarvittavia muutoksia.

Kerääkö yrityksesi henkilötietoja?

Aikaa asetuksen voimaan tuloon on vielä yli puolitoista vuotta, mutta valmistautuminen kannattaa aloittaa mahdollisimman aikaisin.

Aluksi on hyvä selvittää, minkälaisia tietoja yrityksen toiminnassa kerätään ja käsitellään. Sisältyykö niihin henkilötietoja, ja täyttääkö toiminta nykysääntelyn vaatimukset?

Tietopaketti Yrittäjät.fi:ssä

Suomen Yrittäjät on koonnut tietosuojauudistuksen keskeiseen sisällön sekä toimintaohjeet yrittäjille.

Tietopaketti löytyy SY:n sivuilta: www.yrittajat.fi > Yrittäjän ABC > Yritystoiminnan ABC > Henkilötietojen käsittely ja EU:n tietosuojauudistus

Yrittäjä, vastaa kyselyyn tietosuojauudistuksesta 9.12. mennessä!

Oikeusministeriö kerää yrityskentän näkemyksiä uudesta tietosuoja-asetuksesta ja sen vaikutuksista. Yritysvaiikutusten arviointi on osa lainsäädännön taloudellisten vaikutusten arviointia, ja sillä pyritään yritysten ja kilpailukyvyn kannalta parempaan lainsäädäntöön.

Jotta kyselyyn saataisiin mahdollisimman kattavasti koko yrityskentän näkemyksiä, olisi erittäin tärkeää, että myös pk-yritykset vastaisivat aktiivisesti kyselyyn. Kyselyyn voi vastata 9.12. saakka.

Kyselyyn pääset tästä: <https://elomake.helsinki.fi/lomakkeet/75241/lomake.html>

Lisätietoja: Ville Kukkonen

Lauri Heikkinen, Pääministerin kanslia

Tapaa Team Finlandin tiimi

Suomalaisyritysten menestymistä maailmalla edistävän Team Finlandin keskeiset toimijat muuttivat elokuussa saman katon alle Helsingin Ruoholahteen. Yritysten on nyt entistä helpompaa saada neuvoja kansainvälistymiseen liittyvissä asioissa, kun Finnvera, Finpro ja Tekes löytyvät yhdestä osoitteesta.

Tapaaminen useamman toimijan kanssa on helppo järjestää, ja Team Finland -asioissa palvelee tuttu yhteinen puhelinnumero. Kysymyksiin vas-

tataan syksyn aikana myös erityisissä live-lähetyksissä, kun koko Team Finland -tiimi on tavattavissa.

Team Finland tarjoaa monipuolisia asiantuntijapalveluita, ja yhteisiä menestystarinoita syntyy koko ajan enemmän. Team Finland -talossa asiantuntijoiden työ suomalaisen yritysten kansainvälistymiseksi on entistä saumattomampaa, kun organisaatioiden rajat ovat poistuneet työtiloissa.

#tiimitavattavissa-lähetykset esit-

televät Team Finlandin yhteistyötä kansainvälistymisestä kiinnostuneille yrittäjille. Team Finland -talon studioissa talon omat ja ulkopuoliset asiantuntijat vastaavat yrittäjiä askarruttaviin kysymyksiin kansainvälistymisestä.

Yleisö voi osallistua lähetyksiin esittämällä asiantuntijoille kysymyksiä puhelimitse ja chatissa. Lähetyksiä voi seurata suorana tai jälkikäteen tallenteina netissä.

Viisi #tiimitavattavissa-päivää ja -teemaa:

- ke 26.10. Kansainvälistä kasvua terveydestä
- to 3.11. Kotimaisia ratkaisuja maailman ympäristöhaasteisiin
- to 17.11. Sytyttääkö suomalainen intohimo myös maailmalla?
- ti 29.11. Miten biteistä rakennetaan menestystarinoita
- to 8.12. Sadan vuoden strategia 15 minuutissa

Live-keskustelut käydään klo 10–11 ja klo 14–15.
Keskustelut studiossa isännöi toimittaja Jukka Relander.

Lisätietoja:

www.tiimitavattavissa.fi

Keskuskauppakamari, Paula Paloranta, pääsihteeri, paula.paloranta@chamber.fi

Superlatiivi mainoksessa - tosiasioväite vai kauppiaallista kehumista?

Yritykselle on houkuttelevaa käyttää mainonnassaan superlatiiveja, kuten "paras", "laadukkaita", "johtavin" tai "tehokkaita".

Superlatiiviväittämät ovat yleensä tosiasioväitteitä, jotka mainostajan on pystyttävä näyttämään toteen riittävän luotettavan selvityksen avulla.

Toisaalta tuotteen tietynlainen liioitteleva ylistely eli kauppiaallinen kehuminen on vapaampaa. Markkinoinnissa voidaan sallia esimerkiksi lausumat "hauskin huvipuisto", "mahtavin ale", "tyylikkäämmät takit", "kauneimmat neuleet", "muodikkaimmat laukut" ja "kodikkaimmat keittiöt".

Tällaisia makusoihin ja arvoihin perustuvia väitteitä ei voida osoittaa objektiivisesti oikeiksi tai vääriksi, minkä vuoksi väitteet eivät voi olla totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia.

Rajanveto tosiasioväitteiden ja kauppiaallisen kehumisen välillä saatetaan olla vaikea. Esimerkiksi se, onko "paras" tietystä yhteydestä käytettynä ymmärrettävä tosiasioväitteeksi vai kauppiaalliseksi kehumiseksi, ratkaistaan tapauskohtaisesti.

Liiketalautakunnan ratkaisussa LTL 868/2005 yritys oli mainostanut tuotettaan käyttäen korostus- tai ilmaisua "Ykkönen". Ilmaisua oli käytetty superlatiiviväittämien tavoin, joten sen katsottiin olevan tuotteen edullisemmuutta kuvaava tosiasioväite.

Edullisemmuusväitteet yleensä tosiasioväitteitä

Edullisemmuusväitteen osalta mainostavalla yrityksellä on ankara näyttövelvollisuus. Superlatiiviväittämät "aina alimmat hinnat", "halvin" ja "edullisin" ovat tosiasioväitteitä, jotka on pystyttävä näyttämään toteen.

Hintojenkin yleinen kauppiaallinen kehuminen on sallittua, mutta rajanveto tosiasioväitteen ja kauppiaallisen kehumisen välillä on hiuksenhienoa. Jos edullisemmuusväite on niin yleinen, ettei kuluttaja miellä sitä tosiasioväitteeksi, yrityksen ei ole tarpeen esittää siitä näyttöä.

Markkinatuomioistuimen ratkaisussa 2002:5 oli kysymys ilmaisusta "Bauhaus... missä parempi laatu maksaa vähemmän." Tuomioistuimen mukaan ilmaisua voidaan sinänsä pitää yleisenä edullisemmuusväittämänä. Ilmaisun kuitenkin katsottiin olevan siinä määrin yleinen, ettei sitä useinkaan mielletä tosiasioväitteeksi, jonka totuudellisuudesta olisi tarpeen esittää näyttöä.

Tarkkana näiden ilmausten kanssa

Superlatiivi-ilmaisu saattaa olla luonteeltaan yleinen eikä tiettyssä yhteydessä käytettynä välttämättä kuvaa mitään toteen näytettävissä olevaa tosiseikkaa. Asia ratkaistaan tapauskohtaisesti.

Oikeuskäytännön perusteella ainakin seuraavia ilmaisuja käytettäessä on syytä olla tarkkana: "luotettavin", "täydellisin", "laajin", "paras" ja "asiantuntevin". Markkinoijan on syytä miettiä, voisiko se määrittää tarkemmin esimerkiksi sen, missä suhteessa se on luotettavin tai laajin.

Jos yritys haluaa varmistaa, onko sen käyttämä superlatiivi tulkittavissa tosiasioväitteeksi vai onko se kauppiaallista kehumista, Keskuskauppakamarin liiketalautakunnalta voi pyytää asiassa lausuntoa.

Lisätietoa ennakkolausunnosta: www.liiketalautakunta.fi.

LUOTETTAVIN
PARAS
TEHOKKAIN
EDULLISI

TAMMIKUU

100 Yrittäjätekoa

HELMIKUU

Hyvän Mielen Aamiaiset 15 vuotta

MAALISKUU

Rohkaisua kansainvälistymiseen

HUHTIKUU

Yrittäjän etiikka-ilta

TOUKOKUU

Taitaja-kisat

KESÄKUU

Akateeminen yrittäjyys

HEINÄKUU

Asuntomessut

ELOKU

Kansainvälistyvä yrittäjyys

SYYSKU

Ruokamessut

LOKAKUU

Osaavia opettajia – opettajien varjostus

MARRASKUU

Grow Up -kasvuvalmennuskilpailun finaali

JOULUKUU

Itsenäisyyden aaton juhla
ja Maakunnallisen Y-palkinnon jako 5.12.

**Kiitos onnistuneesta Yrittäjyydellä menestykseen
vuodesta yhteistyökumppaneillemme:**

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus,
Etelä-Pohjanmaan kauppakamari, Etelä-Pohjanmaan liitto,
INTO Seinäjoki, MTK Etelä-Pohjanmaa, Seinäjoen
Ammattikorkeakoulu, Seinäjoen koulutuskeskus SEDU,
Seinäjoen Yliopistokeskus ja Suomen Yrittäjäopisto

Hyvän Mielen Aamiainen

Elämänravintoa sanoin ja sävelin

Yrittäjien
HMA

Pe 17.2.2017 klo 7.15-9.00

Laulu Suomelle

Musiikki

Lasse Heikkilä & Valkia

Puhe

Titta Luoma-Kohtala, yksikönjohtaja

Juonto

Pekka Vaismaa

Tilaisuuden tarjoaa

Suomen Terveystalo Oy

Maarit Rothovius/Valkia

Pe 5.5.2017 klo 7.15-9.00

Hyviä uutisia

Musiikki

Lars Edberg & Mertsu Kantonen

Puhe

Keijo Leppänen, uutisankkuri, yrittäjä

Juonto

Seppo Laitila

Tilaisuuden tarjoaa

**Seinäjoen Helmident Oy, Kirsin
Tiedotuspalvelu, Mainosseppo**

Lars Edberg

Pe 1.9.2017 klo 7.15-9.00

Yhteyden aika

Musiikki

Pekka Simojoki

Juonto

Minna Sillanpää

Tilaisuuden tarjoaa

Elisa Oyj

Pekka Simojoki

Kuva: Vexi Savijoki

Pe 1.12.2017 klo 7.15-9.00

Valoisaa joulua

Musiikki

Ida Elina

Puhe

Jukka Salo, kirkkoherra

Juonto

Matti Kuvaja

Tilaisuuden tarjoaa

Seinäjoen seurakunta

**Joulu-
aami-
ainen**

Ida Elina

Kuva: Annika Miettinen

HMA-tilaisuudet järjestää

Tapahtumapaikka

Äänentoisto

Terveystalo

Seinäjoen Helmident Oy
Puh. (06) 4234 600 seinajoenhelmident.fi

Tmi Kirsin Tiedotuspalvelu
Kirsi Kuvisto www.kirsintiedotuspalvelu.fi

mainosseppo.fi

elisa

**SEINÄJOEN
SEURAKUNTA**

Tiedustelut ja yhteistyökumppani- varaukset:

HMA-yhteyshenkilö Minna Sillanpää
puh. 050-665 92
minna.sillanpaa@yrittajat.fi

Ilmoittautumiset HMA-tilaisuuksiin
viimeistään tapahtumaa edeltävänä
päivänä: Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät
epy@yrittajat.fi tai www.epy.fi/tapahtumakalenteri

**Yrittäjille suunnattu Hyvän
Mielen aamiaistilaisuuksia
on järjestetty vuodesta 2001 lähtien.**

HMA-tilaisuus tarjoaa monelle alueemme yrittäjälle
henkistä ja hengellistä elämänravintoa kiireiseen
arkeen.

Hyvän Mielen Aamiainen alkaa aina klo 7.15
maukkaalla aamiaisella. Varsinainen tunnin
ohjelmaosuus käynnistyy klo 8 ja tilaisuus päättyy
viimeistään klo 9. Ohjelmaa rytmittävät puheet ja
musiikki. Jokaisella aamulla on oma teemansa.

Henkisen ja hengellisen annin lisäksi yrittäjillä on
mahdollisuus tavata toisia yrittäjiä, verkostoitua ja
jakaa kokemuksia omasta elämästä.

Lämpimästi tervetuloa mukaan!

Merkitse jo
kalenteriisi

kevään koulutuksia ja tapahtumia

HELMIKUUSSA

- 2.2. Digitalisaation ihmenaa -seminaari
- 17.2. Hyvän Mielen Aamiainen

MAALISKUUSSA

- 9.3. Yrittäjän iltakoulu
- 16.3. Tuotteistamisen salat -seminaari
- 25.3. Yksinyrittäjän päivä

HUHTIKUUSSA

- 1.4. Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien jäsenten ilta ja kevätkokous
- 4.4. Markkinointi-iltamat

TOUKOKUUSSA

- 5.5. Hyvän Mielen Aamiainen
- 16.5. Markkinointi ja myynti

Tietoa tapahtumakalenteristamme tarkemmin www.epy.fi